

ХТО КОНТРОЛЮЄ ЧОРНЕ МОРЕ

УКРАЇНА ЗМІНИЛА ПРАВИЛА ВІЙНИ стор.4

СВІТОВА БЕЗПЕКА: ПОГЛЯД ЄВРОПИ І США

МЮНХЕНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ-2026 стор. 5

ПЕНСІЇ: ІНДЕКСАЦІЯ Є. ЧЕКАЄМО РЕФОРМИ

ЯКІ ЗМІНИ ПЛАНУЄ УРЯД стор.10

Прес Кур'єр

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У 1993 р.

Березень 2026 р.

№ 1 (1516)

Читайте нас на сайті:

<http://pk.od.ua>

Пишіть нам на пошту:

pk.gazeta.odessa@gmail.com

Вікно можливостей для миру

П'ятий рік триває кривава війна Росії проти України. Переговори ніби-то й тривають, час від часу виникають різноманітні версії підписання мирної угоди. Немає лише одного – конкретного результату.

Президент Володимир Зеленський заявив, що для підписання мирної угоди між Україною та росією є вікно можливостей — між теперішнім моментом та проміжними виборами у США, які відбудуться 3 листопада. Під час інтерв'ю Sky News він висловив сподівання, що шанс домогтися миру таки є.

"Між нами кажучи, я насправді думаю про наступний рік... це залежить від цих місяців, чи буде у нас шанс закінчити війну до осені, — каже Зеленський. — До виборів, важливих, впливових виборів у Сполучених Штатах. Якщо вдасться досягти миру, ми матимемо, зараз у нас є це вікно".

США здатні завершити війну в Україні, наголосив він. Втім, вони повинні більше тиснути на росію. Наприклад, посилити санкції проти сімей представників російської влади, тоді як Україні надати сильнішу зброю.

За даними Bloomberg, союзники США кажуть, що Вашингтон наполягає, що мирна угода має бути укладена до 4 липня — дня 250-ї річниці американської незалежності. Зеленський у відповідь заявив, що не проти швидкого завершення війни, але додав, що Україна не погодиться на це, якщо доведеться віддавати свої території. Тим часом у владіміра путіна сказали, що у росіян немає жодних термінів у контексті війни, а лише завдання, які потрібно виконати.

Зате у кремля є абсурдні ультиматуми, прийняти які Україна та її партнери не можуть. Наприклад, такий, висунутий на переговорах в Абу-Дабі в лютому: країна-агресор бачить частиною «великого мирного договору» визнання українського Донбасу російською територією «всіма країнами».

А ось ще одна з нездійсненних «мрій» москви: посольство росії у Бельгії заявило, що рф вимагатиме від НАТО юридичного закріплення положення про нерозширення і скасування розгортання сил та систем у країнах, які долучилися до організації після 1997-го.

NO COMMENT

Згідно з останнім звітом Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, з початку російсько-української війни щонайменше 15172 мирних жителів загинули, а ще 41378 отримали поранення. Особливо шокує кількість жертв серед дітей: щонайменше 766 дітей загинули та 2540 отримали поранення.

Дональд Трамп продовжив санкції США проти Росії ще на рік через її вторгнення в Україну. Рішення набуває чинності 6 березня.

Україна запровадила пакет персональних санкцій проти самопроголошеного президента Білорусі Олександра Лукашенка. Санкції діятимуть 10 років.

Президент Емманюель Макрон оголосив, що Франція розширить ядерний арсенал країни. При цьому відтепер жодні цифрові дані щодо французького ядерного арсеналу оприлюднювати не будуть.

Члени сімей українських військовополонених та зниклих безвісти передали кардиналу Маттео Дзуппі у Ватикані список, що містить понад шість тисяч імен. Кардинал відповідає за посередництво між українською та російською сторонами щодо обміну військовополоненими.

Греція, Німеччина, Нідерланди, Австрія та Данія хочуть створити табори для мігрантів за межами території Європейського Союзу.

Британія, Франція, Німеччина, Нідерланди та Швеція вийшли зі спільною заявою: лабораторні результати дають підстави стверджувати, що смерть критика кремля Олександра Навального у в'язниці сталася внаслідок отруєння, за чим з дуже високою ймовірністю стоїть російська влада.

Рада ЄС схвалила нові правила митного контролю для малоцінних посилок, що надходять з-за меж Єврозою. Мита вступають у силу з 1 липня 2026 року.

Президент США Дональд Трамп доручив міністру оборони Піту Герге-су розкрити урядові документи про позаземне життя і НЛО.

36 по 22 лютого пройшли зимові Олімпійські ігри-2026 в Італії. Втретє в історії Україна залишилась без медалей на "Білій" Олімпіаді. Раніше це вже ставалося у 2002 та 2010 роках.

Від 2 березня банкноти номіналами 1, 2, 5 та 10 гривень зразків 2003–2007 років перестають бути платіжним засобом. Їх вилучають і заміняють відповідними монетами.

Олександр Усик наступний бій проведе з нідерландським кікбоксером Ріко Верховеном. Бій відбудеться 23 травня в Гізі, Єгипет. На кону стоятиме титул WBC у надважкій вазі.

70-й, ювілейний, конкурс «Євробачення» пройде у Відні: півфінали відбудуться 12 та 14 травня, грандфінал — 16 травня. Україну представлятиме співачка Leleka з пісню «Ridnym».

ЮВІЛЕЙ

Слово – його крило і дороговказ Станіславу Стриженюку – 95!

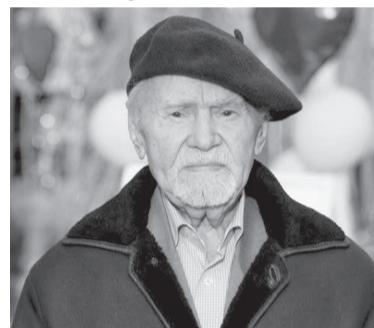
Одеська обласна організація Національної спілки письменників України вітає зі світлим ювілеєм видатного українського поета Станіслава Стриженюка.

Ім'я Станіслава Стриженюка посідає гідне місце в сучасному українському літературному просторі.

Його творчість вирізняється високою культурою художнього слова, філософською глибиною й щирою громадянською відповідальністю.

Це слово, народжене з особистого досвіду й історичної пам'яті народу, утверджує гуманістичні цінності та духовну стійкість людини.

Бажаємо міцного здоров'я, внутрішнього світла, творчої ясності та щирої читацької вдячності.

Нехай слово й надалі залишається Вашим крилом і дороговказом.

Голова Одеської обласної організації НСПУ Сергій Дмитрієв.

КОНФЛІКТ

У страху перед змінами

Хто справді хоче зрозуміти, що відбувається в Одеській регіональній організації НСЖУ, хай спочатку прочитає публікації на 9-й сторінці. Хто не хоче ні в чому розбиратися, може приєднатися до хору тих, хто 3 березня на зібранні у Юрія Работіна робили вигляд, що ніяких проблем в ОРО не існує. Інструкцією їм може служити публікація на фейсбук-сторінці Валерія Осипова, у якій такий собі Фамил Джамала з Мадрида перекоонує: Юрій Работін – це людина-енерджайзер, ... душа компанії, генератор ідей, ...перед Работіним треба зняти капелюха і т. д.

А я хочу розібратися:

- які цілі переслідує «група підтримки» Юрія Работіна, якій він дав карт-бланш на грубе порушення Статуту організації для фальсифікації зібрання 3 березня, що в підсумку обізвали «звітно-виборною конференцією»;

- чому ця група, і особисто Юрій Анатолійович, хоче уникнути обговорення проблем, які накопилися в ОРО, у тому числі і через грубі помилки самого Работіна,

- що мають на увазі ініціатори зібрання 3 березня, коли пропонують (просять!) «перегорнути» сьогоднішню сторінку в діяльності ОРО і йти далі. Куди? З ким? Для чого?

Правління НСЖУ дало дуже гостру оцінку ситуації в Одеській регіональній організації (детальні-

ше – на с. 9). Вихід з неї можливий лише через очищення від помилок, допущених всією журналістською спільнотою Одещини. Але Юрій Работін вже рік уникає комунікації з керівництвом НСЖУ, ігнорує пленуми правління, мобілізує усіх, кого може, на свій захист. І багато чесних і порядних журналістів, не розібравшись у ситуації, пишуть йому: «Юрій Анатолійович, тримайтеся, ми з Вами!».

Відмову від скликання позачергової звітно-виборної конференції в Одесі правління НСЖУ пригрозило розцінювати як відвертий крок Юрія Работіна до сепаратистського відриву Одеської регіональної організації від НСЖУ.

Скликана 3 березня зібрання в офісі ОРО підтверджує, що правління НСЖУ, на жаль, не помилилося з оцінкою ситуації в Одесі, бо організація, очолювана Юрієм Работіним, нічого не робить для того, щоб залишитися структурою НСЖУ.

3 березня один з учасників «зібрання у Работіна» написав у фейсбук: «...Відчувається піднесення та очікування важливих змін! Ця конференція – чудова можливість обговорити наші досягнення, виклики та плани на майбутнє».

Залишається з'ясувати, про яке майбутнє він так захоплено написав?

Війна на Близькому Сході: світ завмер у чеканні

США та Ізраїль завдали масштабних ударів по Ірану і запустили найнебезпечнішу кризу на Близькому Сході за десятиліття. Світ стежить за тим, як конфлікт може змінити глобальну безпеку, ціни на нафту та баланс сил.

критично важливою для світової торгівлі нафтою та природним газом.

Наразі бойові дії тривають і Тегеран не думає здаватися, натомість президент США Трамп вже надіслав сигнал щодо мирних переговорів по завершенню війни, на яку знову не просив дозволу в Конгресу. Ба більше, навіть не шукав формальних приводів для її початку.

За всім цим уважно стежать в усьому світі, а особливо в Китаї, росії та на Кубі. Остання, цілком можливо, може стати наступною ціллю в так званому адвент-календарі Трампа, в якому наразі відкриті лише 2 місяці (січень – Венесуела, лютий – Іран).

Світ завмер у чеканні того, як далі можуть розвиватися події та чи переросте регіональна війна у Третю світову.

СМЕРТЬ РОСІЙСЬКИМ ОКУПАНТАМ!

ПОГЛЯД

МИР не/МОЖЛИВИЙ

Путін, війна та майбутнє:

Чому компроміс із кремлем неможливий

У повітрі розлите стійке очікування змін. Небачена раніше інтенсивність переговорів формує запит і підживлює надію на те, що "це от-от має закінчитися".

Особливо загострюються емоції напередодні четвертої річниці, коли 24 лютого 2022 року мало хто міг уявити, яке море страждань і сліз доведеться перетнути: "Ми думали — місяць. Виявилось — безодня".

Слон у кімнаті

Безліч українських зустрічей з американцями та європейцями, а також різноманіття породжених ними планів врегулювання, гарантій безпеки й супровідних документів формували тло радше заспокоїливе, ніж переконливе.

Відсутність за столом переговорів головного фігуранта й реального адресата рішень — росії як держави-агресора — створювала стійкий ефект "слона в кімнаті". А вже незалежно від кількості попередніх заяв і проведених форумів наказ про припинення вогню має бути відданий там само, де був відданий наказ про його початок. І це буде явно не в Маямі, Омані чи Брюсселі.

Тому, щоб оцінити перспективи завершення або ескалації війни, варто зрозуміти мотиви людини, яка одноосібно за неї відповідає.

У 2026 році правильна відповідь настільки ж критична, як у 2022-му було питання: чи відбудеться вторгнення. Різниця в оцінці передбачає діаметрально протилежні стратегії — почати переконувати мечі на рала або ж і далі збирати рала для виготовлення максимальної кількості мечів.

Темна *idée fixe*

Хоча психоаналіз особистості путіна — людини, що пересувається на бронепоезді й не ставить лайків, — заняття невдячне, логіка дій відверта: несучою конструкцією світогляду залишається питання безсмертя та місця в історії — того, як він і його час будуть описані в підручниках.

Вік і наближення фіналу породили цю темну *idée fixe* — зацікленість на половцях, Рюриковичах і імператорах. І це погана новина. Погана тому, що рішення про початок так званої СВО, яка переросла у повномасштабну війну, від самого початку передбачало кінцевий підсумок — "усе або нічого".

Формули "путін — збирач земель, спадкоємець Петра I та Катерини Великої" або "путін — воєнний злочинець, диктатор і васал Китаю" залишають украй вузьке поле для компромісів. А чотири роки українського спротиву критично звузили для путіна можли-

вість написання "героїчного літопису", дедалі ближче підводячи до сценарію ганебної війни.

Мізер і насмішка

Прикладаючи таку мірку "історичної величі" до тих чи інших варіантів мирних угод, можна оцінювати їхню життєздатність: чи наближають вони кремлівського правителя до досягнення його месіанських цілей, чи, навпаки, віддаляють від них.

Станом на сьогодні навіть найбільш лояльні до кремля варіанти за своєю суттю є капітуляційними для росії. Усе, що може запропонувати Захід і на що може погодитися Україна, — мізер і насмішка.

Навіть якщо Америка визнає Крим російським — чи протримається це рішення до наступних виборів або президентського імпічменту в США?

Закріпити в Конституції України невступ до НАТО? Через один, максимум два виборчі цикли чергова монобільшість одностайно скасує цю норму.

Вимоги щодо російської мови, обмеження ЗСУ, офіційної відмови від територій російського прапора над Майданом, концтаборів і повної окупації. Росія до цього готова — чи її воєнний максимум сьогодні зводиться до спроб добити ТЕЦ-5 у Києві?

Ставка на час

Єдиний мінімально прийнятний для кремля варіант — офіційне визнання Україною (передусім) і Заходом втрати окупованих територій. Лише це рішення здатне бодай частково виправдати катастрофічність наслідків війни для росії й не закласти під неї постійно тліючий бікфордів шнур українського ресентименту.

"Фінляндизація" — як історичний прецедент. Україна ухвалює документ незворотної юридичної сили, що легалізує й визнає захоплення територій суверенної держави.

Чим не вихід? Минуло кілька десятиліть: Фінляндія є, росія є, а претензій немає — "усе мовчить, бо благоденствує". Але оскільки такий розвиток подій навряд чи можливий у найближчому майбутньому, постає питання: чого чекати?

Путін готовий продовжувати. Коли ставкою є вічність, ціна не має значення. Увесь досвід 26-річного утримання влади підказує: час — головний союзник. Потрібно перечекати. Погана комбінація рано чи пізно зміниться на добру. У кого ще в запасі не жалюгідні 4–5 років виборчого строку, а, по суті, політична вічність — особливо якщо плануєш жити до ста п'ятдесяти? Уся проблема в тому, що навіть найвірніший союзник може зрадити.

Дві реальності

Масштаб загаданого бажання багаторазово перевищив розміри часу, що залишився, стискаючись зі швидкістю шагренової шкіри.

"Цивілізаційний надрив", "перенапруження" — те, про що російські євразійці так люблять міркувати щодо Заходу, сьогодні можуть спостерігати стосовно самої росії. Економічні й соціальні кризові тріщини з наростаючою швидкістю розповзаються по російському авторитарному льоду.

Втім, усі ці "штормові попередження" не заважають путіну існувати у власній реальності, в якій Україна наближається до точки "колапсу", коли:

- український фронт "прогнеться й посилюється";
- тил замерзне й збунтується;
- Америку — купимо, Європу — прогнемо.

У цих уявленнях — косплей "трикутника смерті" УНР 1919 року: "червоні" з півночі, "білі" зі сходу, поляки із заходу й палаючий вогонь анархії отаманщини в центрі. Версія 2026 року: росіяни зі сходу й півночі, відвернута Європа із заходу та внутрішня дестабілізація.

Але існує й інша реальність — "на землі", де в росії:

- мінімальні тактичні здобутки;
- колосальні людські втрати;
- відсутність перспектив перемоги.

Тупик як умова виходу

Що може змінити ситуацію та сформувати в кремля запит на реальність підсумків і на вихід із війни? Це той самий набір обставин, на які розраховують у Москві щодо України: криза на фронті, внутрішньоросійська напруга й зовнішній тиск.

Домашнє завдання України — створення ситуації тривалого й стійкого позиційного тупика. Блокування можливостей подальшого російського просування. Мінімізація терору українського тилу. Демонстрація внутрішньої стійкості й стабільності.

Путін не шукає миру — він домовляється про власне місце в історії.

Усе, що йому пропонують сьогодні, — це вибір між мізером і насмішкою: фрагменти Донбасу та "дух Анкориджа" замість "нової Ялти" й СРСР-2.0. У цій логіці компроміс дорівнює капітуляції.

У кремлівській реальності України й далі можна дотиснути й заморозити, а Захід — втомити й перечекати. Звідси ставка на час як на головний ресурс. Але розрахунок на його необмеженість упирається в обмеженість самих ресурсів, спричиняючи загальне перенапруження системи. І хоча, коли йдеться про "вічність", ціна не має значення, це правило діє лише доти, доки система витримує.

Андрій ДЕМАРТИНО, політехнолог, історик, спеціаліст держуправління. (Оригінал на <https://www.pravda.com.ua/articles/2026/02/15/8020976>).

Китайців стає менше

Населення Китаю скорочується четвертий рік поспіль, а рівень народжуваності впадо історично низького рівня. Такі дані опублікувало Національне бюро статистики Китаю (NBS), повідомляє МТІ.

Раніше Китай був найбільш густонаселеною країною світу, але кілька років тому Індія обігнала його: населення Китаю на кінець 2025 року становило 1 404,89 мільйона осіб, що на 3,39 мільйона менше порівняно з попереднім роком.

Рівень народжуваності у 2025 році становив 5,63 на тисячу населення, що є найнижчим показником в історії Китайської Народної Республіки, яка була заснована в 1949 році. Рівень смертності зріс до 8,04 на тисячу, що є найвищим

показником з 1968 року.

Влада намагається заохочувати дітонародження за допомогою кількох заходів, включаючи з 2026 року щорічну допомогу на кожну дитину та зобов'язання повністю відшкодувати витрати на охорону здоров'я, пов'язані з вагітністю.

Рівень народжуваності в Китаї залишається одним із найнижчих у світі: приблизно одна дитина на жінку, що значно нижче 2,1, необхідного для підтримки зростання населення.

Як відлучити дітей від соцмереж

Світ стурбований зростанням залежності молоді від соціальних мереж. Дослідження показують, що більшість сучасних дітей використовують комп'ютери, ноутбуки, планшети або смартфони у шкільних класах до чотирьох годин кожного дня. В результаті пізнавальні здібності молоді почали зменшуватися приблизно з 2010 року.

Швеція і Данія першими розпочали боротьбу з екранним навчанням. Але найрадикальніший експеримент із 10 грудня 2025 року розпочала Австралія: ця країна закрила всім дітям у віці до 16 років доступ до соцмереж.

Президенти та прем'єр-міністри шести європейських країн — Франції, Іспанії, Греції, Данії, Норвегії та Фінляндії — заявили, що планують іти шляхом Австралії та теж найближчим часом встановити абсо-

лютний віковий ліміт у 15–16 років для доступу до соцмереж.

Плюс до цього Франція розглядає можливість введення «соцмережної комендантської години» для 15–18-річних, а Греція — заборону цифрових механізмів, які посилюють у дітей інтернет-залежність.

Австралія стверджує, що вже бачить позитивні наслідки заборони соцмереж. Водночас критики вказують на порушення прав підлітків.

Спочатку — місто на Місяці

Американський бізнесмен Ілон Маск оголосив, що його космічна компанія SpaceX хоче спочатку створити на Місяці «місто, що саморозвивається», перш ніж ступити на Марс.

За словами Маска, «місто, що саморозвивається», означає поселення, яке здатне розширюватися автономно без зовнішньої — земної — допомоги, побудоване з місцевих матеріалів; машини та роботи, що працюють над ним, здатні створювати нові машини та роботів, і поселення продовжує органічно будуватися, поки не стане сталим. За словами Маска, це місто на Місяці може бути реалізовано всього за десять років.

Нові плани передбачають першу безпілотну висадку космічної компанії на Місяць у березні 2027 року. Пізніша місія в рамках про-

грами доставить астронавтів на Місяць. Перший пілотований політ на Марс орієнтовно змістився на 2031 рік.

За словами бізнесмена, подорожувати на Марс можна лише тоді, коли планети вирівнюються кожні 26 місяців (тоді час подорожі становить шість місяців). Якщо зосередитись на Місяці, то на цей супутник люди можуть запускати польоти кожні 10 днів (час подорожі — 2 дні).

Як рибалять королі

Британський король Карл III розгорнув сили безпеки, включаючи «снайперів військового рівня», щоб створити собі умови під час риболовлі. У рамках заходів безпеки навколо короля було встановлено двомильний периметр з озброєною охороною.

Це сталося поблизу історичного готелю Delphi Lodge у графстві Голуей, Ірландія, відомого своїми «чудовими умовами атлантичного лосося».

Король використав спеціальний метод риболовлі, за допомогою якого він отримував інформацію про місцезнаходження риби через навушники. Співробітники служби безпеки сиділи на деревах навколо заводей і спостерігали за рибою за допомогою снайперських гвинтівок військового зразка

з поляризованими лінзами.

Вартові передавали королю про місцезнаходження риби, вказуючи на правильний момент для закидання вудки. Використання такої системи полегшувало риболовлю, оскільки знання місцезнаходження риби є ключовим елементом риболовлі, який рибалки називають «читанням річки».

Про результати королівської риболовлі не повідомлялося.

Путін намагається викупити Україну у Трампа?

Поки світові дипломати сперечаються про лінії фронту та гарантії безпеки, в кулуарах кремля та Білого дому зріє інша, значно цинічніша гра. У ній путін робить ставку на головну слабкість Дональда Трампа — любов до масштабних бізнес-угод. Ціна питання, яку озвучують у Москві, звучить фантастично: 12 трильйонів доларів. Про це йдеться у матеріалі видання The Economist.

Протягом останнього року паралельно з офіційними контактами тривав раунд неформальних переговорів. За свідченнями джерел, близьких до української розвідки, російська сторона намагається переконати Вашингтон, що замирення з РФ на умовах кремля при-

несе Америці найімовірні дивіденди.

Головним «архітектором» цієї економічної пастки називають Кирила Дмитрієва, голову російського фонду прямих інвестицій. Він уже щонайменше дев'ять разів зустрічався зі Стивом Віткоффом, спецпосланцем Трампа. План простий: змусити Україну піти на територіальні поступки в обмін на зняття санкцій та допуск американських корпорацій до російських надр.

Кремль підготував для Трампа справжній «каталог подарунків», який повинен мати вигляд як найбільша перемога в історії американського бізнесу. Трампу пропонують:

● Доступ до величезних запасів нафти й газу на Крайній Півночі, де, за

оцінками, приховані мільярди барелів нафти.

● Росія запевняє, що володіє покладами, яких вистачить на 74 роки світового споживання. Це критичний ресурс для техногігантів та виробництва електроніки.

Однак аналітики застерігають: цифра у 12 трильйонів доларів є свідомим перебільшенням. Це шестеро більше за весь річний ВВП росії. Насправді за яскравою обгорткою ховається низка критичних проблем.

Поки росія приваблює США обіцянками, Китай уже контролює майже 60% російського імпорту. Пекін навряд чи захоче ділитися своїм «молодшим партнером» із Вашингтоном.

ОДЕСУ ГОТУЮТЬ ДО КРУГОВОЇ ОБОРОНИ?

Це превентивні заходи на випадок найнегативніших сценаріїв

Країна-агресор росія останнім часом активно використовує риторику щодо захоплення півдня України та, зокрема, Одеси, яку росіяни у своїй пропаганді називають "російським містом. Це, у свою чергу, активізувало дії Сил оборони України щодо облаштування захисту регіону від ймовірних російських військових провокацій, внаслідок чого у Одесі та на Одещині тривають заходи для кругової оборони регіону. Про це розповів начальник Регіонального управління Сил територіальної оборони «Південь» Денис Носіков в інтерв'ю проєкту «Штабквартира».

можуть вступити до ЗСУ і виконувати відповідні завдання там», — додав начальник ТрО Південь.

Відверто кажучи, такі публікації викликають тривогу у одеситів. Але ж ситуація справді не проста.

Секретар комітету Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки **Роман Костенко** у коментарі для "Новини. Live" висловив думку, що РФ може активізуватися найближчим часом для того, аби повністю окупувати Донецьку область, а після цього — зосередиться на півдні.

"Україна для них є завжди загрозою, поки у нас є Херсонська, Миколаївська, Одеські області.

В Одесі та області, за його словами, відбувається комплексна підготовка до кругової оборони, яка передбачає створення масштабної системи фортифікації і залучення тисяч місцевих жителів у межах програми національного спротиву.

За словами полковника, захист базується на роботі мобільних вогневих груп та розгалуженій системі фортифікаційних споруд. Зокрема, йдеться про підготовку кіл-зон, протитанкових ровів та спеціальних пасток для ворога.

"Я не можу розкрити деталей, але це дуже велика та потужна система. Просто так сюди ніхто не заїде — це неможливо", — наголосив Носіков.

Окремий напрямок — нарощування добровольчих формувань територіальних громад. До оборони залучають місцеве населення в районах області. Відповідну підготовку пройшли вже тисячі людей, які готові стати на захист регіону в разі необхідності.

"Це наш додатковий ресурс. Вони виконують свої бойові завдання в межах бойових розпоряджень. Це студенти, пенсіонери, багато людей, які за станом здоров'я не

Вони це прекрасно розуміють, і плюс вони розуміють, що з військового погляду на нас впливу не будуть мати, якщо буде південь, — пояснив Костенко. — І економічно також, бо ми знаємо, що великий відсоток ВВП України — це якорь морські порти. Якщо їх не закрити, то Україна ніколи не прийде до домовлятися з росією, буде самодостатньою".

Заступник керівника Офісу президента, бригадний генерал **Павло Палиса** також вважає, що російські військові не відмовилися від планів захоплення території України.

"Вони розраховують максимально просунути у Дніпропетровській і Запорізькій області і створити умови, коли вони зможуть претендувати на захоплення Запоріжжя, Херсона, Миколаєва і Одеси", — каже він.

В інтерв'ю Главнокомандувача збройних сил України **Олександр Коваленко** розповів, які сценарії може застосувати РФ для наступу на Одесу.

Дії, які зараз відбуваються на Одещині, каже він, це превентивні заходи, тобто дії на випередження.

Такі заходи мають здійснюватися в будь-якому іншому місті — у Запоріжжі, Дніпрі, Полтаві, Чернігові. Не кажучи вже про Суми та Харків, хоча там вони також відбуваються. Так само й у Миколаєві. Це підготовка на випадок розвитку найнегативніших сценаріїв.

Чи може російська армія дозволити собі реалізацію такого сценарію сьогодні? Ні, не може. Хоча певні плани в них є.

На думку експерта, можливі три сценарії розвитку подій: повітряне десантування, морський десант та сухопутний прорив. Якщо розглядати кожен з них, то масштабне повітряне десантування достатньої кількості військових із літаків Іл-76 чи Іл-96 наразі видається неможливим. Повітряний простір захищений, і підготовку до такого десанту неможливо здійснити непомітно. До того ж ці літаки, ймовірно, були б знищені ще над Чорним морем.

Другий варіант — морський десант. У 2022 році росіяни вже намагалися його здійснити, але безуспішно. Наразі вони фактично не контролюють Чорне море. Якщо залишки їхніх великих або середніх десантних кораблів спробують вийти для проведення операції, це також буде заздалегідь виявлено. По цих цілях відпрацюють протикорабельні ракетні комплекси та морські дрони, які у великій кількості перебувають на чергуванні у Чорному морі. Тому цей сценарій також виглядає малоімовірним. Він не спрацював у 2022 році й тим більше не спрацює у 2026-му.

Залишається сценарій сухопутної операції, тобто форсування Дніпра з лівого берега на правий у Херсонській області. Цим мала б займатися так звана група військ "Дніпро", яка після відступу з правобережної Херсонщини жодного разу не змогла закріпитися на правому березі, створити там зону контролю чи повністю відновити контроль над Херсонськими островами.

З іншого боку, каже **Олександр Коваленко**, ми не можемо виключати варіанту, що путін цього року проведе мобілізацію і зможе отримати ще кілька сотень тисяч особового складу. Який сценарій він тоді обере? Чи спробує підсилити наступальні дії в Запорізькій та Донецькій областях, зокрема на Слов'янсько-Краматорському напрямку? Або ж сконцентрується на відкритті нового театру бойових дій у Європі, що також не можна повністю виключати? Чи, можливо, спробує форсувати Дніпро і рухатися "на Одесу" під певними пропагандистськими гаслами?

У будь-якому разі маємо бути готовими до різних сценаріїв розвитку подій. Те, що зараз відбувається на Одещині, — це саме превентивні дії, спрямовані на випередження та недопущення реалізації найнегативніших сценаріїв.

ОДЕЩИНА: ХРОНІКА ТЕРОРУ – ЛЮТИЙ 2026

● 3 лютого. Росія атакувала південь регіону, є влучання по енергетичній та цивільній інфраструктурі.

Понад 50 тисяч мешканців тимчасово залишилися без електропостачання. Пошкоджено три житлові будинки, а також складські та адміністративні приміщення, легкові автомобілі.

● 4 лютого. Внаслідок нічного ворожого обстрілу в Одесі пошкоджено понад 20 житлових будинків. Також сталася велика пожежа на території підприємства.

Пошкоджень зазнала інфраструктура одразу у трьох районах міста: Приморському, Пересипському та Хаджибейському. Постраждали як багатоквартирні будинки, так і приватний сектор. Вибуховою хвилею пошкоджено вікна у двох дитячих садках та одному з ліцеїв.

Відомо про 5 постраждалих.

● 8 лютого. Російські окупанти пошкодили об'єкт промисловості в Одесі.

Також вибуховою хвилею вибито вікна в релігійній споруді. На щастя, загиблих і постраждалих немає.

● 9 лютого. Росіяни атакували Одесу безпілотниками. Загинув чоловік, ще дві людини постраждали.

Основний удар прийшовся на Приморський район, де один із дронів влучив у дах 24-поверхового житлового будинку «Диво-міста». Загалом постраждала 21 квартира, вибито десятки вікон.

● 10 лютого. Під масованим ударом опинився енергооб'єкт у місті Кілія.

Об'єкти критичної інфраструктури переведені на резервне живлення від генераторів. Подача води у місто буде здійснюватися за графіком.

● 12 лютого. Повітряна тривога прозвучала в Одесі о 0.19.

Суттєвих пошкоджень зазнала торговельна інфраструктура – горіли павільйони на ринку «Черемушки» та пошкоджено будівлю супермаркету. Розбиті вікна в навколишніх будівлях, пошкоджено 15 автомобілів городян.

Світло зникло в частині Хаджибейського та Київського районів. Без води залишилися залишилися 300 тисяч людей, без тепла — майже 200 будинків.

А під кінець дня близько 20 російських БПЛА знову атакували Одесу. Унаслідок нічної атаки одна людина загинула, ще шестеро отримали поранення. Ціллю російських терористів стали об'єкти портової, житлової, промислової та енергетичної інфраструктури на Одещині.

● 14 лютого. Внаслідок удару російського дрона пошкоджений однопверховий житловий будинок в Одесі. Загинув жінка 1950 року народження.

Вибуховою хвилею також пошкодило сусідні споруди, в яких вибило скло. До гасіння вогню залучили 26 співробітників ДСНС і 7 одиниць спецтехніки.

● 15 лютого. Цивільну та транспортну інфраструктуру атакували російські війська, спричинивши масштабні пожежі та руйнування. За даними ДСНС, постраждав залізничний об'єкт, де спалахнула будівля.

Під час повторної атаки ворог пошкодив цистерну з паливом — стався розлив нафтопродуктів та їх займання. Окрім того, рятувальники ліквідували пожежу на даху покинутої однопверхової будівлі, яка також загорілася внаслідок обстрілу.

За інформацією міської військової адміністрації, вибуховою хвилею пошкоджено скління у житлових будинках та закладах освіти в одному з районів міста.

До гасіння вогню залучалися понад 100 рятувальників.

Уранці 15 лютого без водопостачання опинилися споживачі Київського, Приморського, Хаджибейського та частини Пересипського району Одеси.

● 17 лютого. Шість разів лунала повітряна тривога у ніч на 17 лютого в Одесі.

Внаслідок ворожої атаки є пошкодження цивільної та енергетичної інфраструктури. Також є влучання у склади та будівлю СТО, згоріло два авто.

Один безпілотник впав поблизу приватного будинку, інший — на території гаражного кооперативу: пошкоджено 7 гаражів і 2 автомобілі.

В «Інфоксводоканалі» повідомили, що через відключення електроенергії на об'єктах водопровідної системи без води залишилися мешканці Київського та частини Хаджибейського районів, а також приміські села.

● 21 лютого. Двоє людей постраждали в результаті нічної атаки на Одесу.

Пошкоджено об'єкти цивільної та енергетичної інфраструктури, зруйновано щонайменше п'ять приватних будинків, чотириквартирний будинок, кілька гаражів і легкових автомобілів. В центрі міста частково зруйнований юридичний ліцей.

● 22 лютого. Під ударом опинилася енергетика Болградської громади.

Внаслідок влучань виникли загоряння великих площ. На щастя, минулося без загиблих та постраждалих.

● 23 лютого. Вночі росіяни атакували безпілотниками Чорноморськ, у результаті атаки загинули 20-річна жінка та чоловік, приблизно 45 років. Постраждали троє чоловіків віком 22-49 років.

Пошкоджені квартири на 15-му поверсі 16-поверхівки. На щастя, без пожежі та без постраждалих.

Сталася падіння безпілотника на територію підприємства. Горіли два вантажних автомобілі, зазнали руйнувань виробничі будівлі.

Також виникла пожежа в автомагазині. Всього згоріло більш ніж 20 автомобілів.

● 26 лютого. Під удар окупантів потрапив об'єкт енергетики на півдні області.

Загиблих та постраждалих немає.

● 27 лютого. Вночі росіяни вчергове обстріляли портову та припортову інфраструктуру на Одещині.

Пошкоджено об'єкти в одному з портів Великої Одеси та в порту на Дунаї: портові резервуари та будівельний кран. У портовій зоні спалахнула масштабна пожежа контейнерів з продовольчими товарами. У житловому секторі зафіксовані руйнування і пошкоджені автомобілі, а в одному з багатоквартирних будинків вибуховою хвилею вибито вікна. Вогонь також виник і на території дитячого садка, його оперативно ліквідували пожежники.

Двоє людей постраждали в результаті атаки ворога на Одеську область — поранені 44-річний чоловік і 3,5-річна дитина.

(Детальніше на нашому сайті pk.od.ua)

Одеська бригада стала морпіхівською

Три бригади берегової оборони Військово-морських сил України, в тому числі одеська, реорганізуються в з'єднання морської піхоти. Як повідомили в прес-службі ВМС, мова йде про 34-ту, 39-ту і 40-ту, які і так були в складі корпусу МП, але досі не вважалися повноцінними морськими піхотинцями.

34-та — це колишня 124-та бригада територіальної оборони Херсона. 40-у сформували на базі колишньої 150-ї механізованої. А 39-та колись була 126-ю бригадою ТрО Одеси. Більша частина її особового складу — мешканці нашого міста. Її ще іноді називають «фопівською» або «айтішною»: там купа мобілізованих представників середнього класу.

Крім регалій у вигляді «штормових беретів», нові морпіхи отримають надбавки до грошового забезпечення: наприклад, матрос замість 20 з копійками тисяч отримуватиме 23 тисячі гривень (плюс бойові).

Крім того, з'єднання розширять — ймовірно, вони обзаведуться бригадними артилерійськими, танковими і великими безпілотними підрозділами. А ще їх готуватимуть до десантних операцій.

Нові почесні громадяни Одещини

Сім нових почесних громадян Одещини з'явилися в регіоні після сесії облради 27 лютого. Рішення про присвоєння такого статусу підтримали 45 депутатів. Причому голосували не за кожного кандидата окремо, а за всіх разом.

Почесне звання отримали:

● **Анатолій Радчук** — генеральний директор концерну «Одесаагрогаз», що працює у селі Лиманка та спеціалізується на виробництві радіаторів і котлів центрального опалення. Він також є почесним громадянином Тарутинської громади.

● **Князь Хачатрян** — директор ТОВ «Березівкаагрошляхбуд», депутат Одеської обласної ради VII та VIII скликань. У 2020 році його обрали до облради від партії «ОПЗЖ».

● **Володимир Шатілов** — лікар-хірург Центральної районної лікарні Саф'янівської громади. Він присвятив медицині

понад 45 років.

● **Михайло Рева** — одеський скульптор і художник, почесний громадянин міста Одеси.

● **Олексій Неїжапа** — командувач Військово-морських сил Збройних сил України.

● **Микола Павлюк** — радник, президент Одеської філії державного підприємства «Адміністрація морських портів України». З 2000 року має звання почесного громадянина Одеси за внесок у розвиток міста та міжнародних зв'язків.

● **Михайло Шевченко** — головний сержант роти безпілотних авіаційних комплексів Збройних Сил України.

Хто контролює Чорне море?

Україна назавжди змінила правила війни, і це обернулося для російського ВМФ катастрофою

Повномасштабне вторгнення Росії у 2022 році, здавалося б, мало повністю поставити хрест на можливостях України мати безпечний вихід у Чорне море. Наш флот (а точніше – флотилія) був позбавлений боєздатного стану в перші ж дні. Але в підсумку все виявилось навпаки і ця війна зовсім з іншої позиції поставила питання про те, хто ж насправді контролює море.

Станом на 23 лютого 2022 року в Чорному морі найсильнішим флотом вважався турецький, але з великою натяжкою. Адже росія зі своїм корабельним угрупованням становила серйозну конкуренцію турецьким Військово-морським силам (Türk Deniz Kuvvetleri), а за низкою позицій навіть випереджала їх.

ВМС Туреччини отримували пальму лідерства в Чорному морі насамперед завдяки тому, що вони є частиною Північно-атлантичного альянсу, і в разі конфлікту з росією країни НАТО мають вільний доступ в акваторію для надання допомоги союзнику – тим часом як чорноморський флот в мф рф такої можливості не має.

Але саме війна в Україні показала, що немає особливої різниці в тому, скільки у тебе в боєздатному стані фрегатів, корветів, підводних човнів і навіть ракетних крейсерів. Усе це під силу нівелювати і навіть обнулити країні, яка не має флоту і залишилася без повноцінної флотилії.

Утоплення флоту
Під час повномасштабного вторгнення в Україну росія приділяла особливу увагу чорноморській оперативній зоні і захопленню всього південного узбережжя з контролем Одеси і виходом до Придністров'я. Важливим фактором у реалізації цього сценарію мало стати висадження морського десанту. Сконцентроване в Чорному морі угруповання великих десантних кораблів (ВДК) давало змогу здійснити одноразове висадження на узбережжі 4-4,5 тис. морпіхів.

Але для російського командування залишалось без відповіді питання про те, чи було знищено в результаті ударів з 24 лютого 2022 року український протикорабельний комплекс "Нептун". Саме в ньому росіяни вбачали основну загрозу, оскільки ракети Р-360 мали здатність потоплення корабля водотоннажністю до 5 тис. тонн. Тобто однієї ракети було цілком достатньо, щоб завдати критичних ушкоджень або повністю потопити абсолютною будь-який російський ВДК.

А на самому початку повномасштабного вторгнення російському командуванню зведення про один-два батальйони морпіхів, які пішли на дно Чорного моря, було абсолютно не потрібне.

Не маючи вірогідної інформації, воно утримувалося від висадження десанту, особливо в складних погодних умовах.

Тим часом Україна вже тоді почала системно зменшувати російський флот – 21 березня потопили катер "Рантор" у

районі Маріуполя, 24 березня знищивши ВДК "Саратов", а також пошкодивши ВДК "Цезарь Куніков" та "Новочеркаск" у Бердянську. Були й інші удари, підтвержені повністю або частково, по російських кораблях, але остаточно відповідь щодо ПКРК "Нептун" російські окупанти отримали 14 квітня 2022-го, коли ударом двох ракет Р-360 було потоплено ракетний крейсер "Москва".

Спочатку українські війська завдавали шкоди російському флоту традиційними засобами, серед яких протикорабельні комплекси "Нептун", а згодом і переданим у травні ПКРК *Harpoon*.

Проте до кінця 2022 року Україна почала шукати дешевші засоби протидії російському флоту, і таким рішенням стали морські дрони, основними видами яких стали *MAGURA V5*, яку застосовує Гур МО, а також *Sea Baby* – основний ударний морський БЕК СБУ.

Саме українські морські дрони стали основною противою в Чорному морі російському флоту, здійснивши десятки успішних ударів як по кораблях противника, так і по об'єктах інфраструктури. На сьогодні тільки верифіковані дані підтверджують знищення близько 30 російських кораблів, а також пошкодження понад 20 одиниць флоту... Хоча якого такого флоту?

З урахуванням втрати флагмана, корабля І рангу, а також кількості втрачених Росією кораблів за чотири роки повномасштабної війни, можна сміливо говорити про те, що у РФ у Чорному морі більше немає флоту. Максимум, що є – флотилія.

Росія вже ніколи не зможе відновити присутність у Чорному морі на тому рівні, на якому вона в неї була до повномасштабного вторгнення в Україну. Ба більше, морський бій у ЧМ став найганебнішою сторінкою в цій війні, де в мф рф не тільки зазнав нищівної поразки, а й продовжує її зазнавати, регулярно втрачаючи бойові кораблі та субмарини – навіть з урахуванням своєї боягузливої втечі з Севастополя до Новоросійська та виведенням низки кораблів до Каспію.

Саме Україна змінила не тільки правила ведення війни на морі, а й саму концепцію контролю акваторії.

Половання з моря і з неба
На сьогодні українські морські дрони – це не тільки БЕК-камікадзе, головне завдання якого – разове застосування для ураження ворожого корабля.

Українські БЕК перетворилися на морські системи ППО малого радіуса дії за допомогою встановлення на них ракет Р-73 або AIM-9. Це дало змогу морським дронам становити загрозу не тільки кораблям

противника, а й авіації. Над Чорним морем Росія неодноразово втрачала вертольоти Мі-8 і винищувачі Су-30, які стикалися з БЕК, озброєними цими ракетами.

Крім того, безпечні катери застосовуються для патрулювання, а розміщення на них великокаліберних кулеметів і навіть реактивних систем залпового вогню значно розширює функціонал.

Для проведення рейдових операцій БЕКИ також були обладнані як носії повітряних дронів, що дозволило Україні регулярно здійснювати нальоти на прибережну зону тимчасово окупованого півострова Крим.

І це ще без конкретизації щодо підводних дронів субмаринового типу, які вже себе показали як атакою по опорах Керченського мосту, так і ударом по ДЕПЛ "Варшав'янка" в Новоросійську.

Жодна інша країна, що омивається Чорним морем, не здатна похвалитися таким рівнем багатфункціонального контролю. Навіть Туреччина, яка володіє зараз в акваторії незаперечно найпотужнішим флотом, не може таким похвалитися – із залученням мінімуму ресурсів і мінімальною загрозою персоналу під час виконання поставлених завдань.

Абсолютно окрема тема – це контроль моря за допомогою не тільки морських дронів, а й повітряних. Особливо в питаннях полювання з повітря як на сухопутні цілі – наприклад, засоби ворожої ППО, так і морські – російські кораблі, що виходять у відкрите море. Зокрема, такого удару було завдано 28 серпня 2025 року по малому ракетному кораблю типу "Буян-М", і згодом загроза таких ударів почала мати системний характер.

Нині представники російського тінювого флоту змушені ходити в зоні територіальних вод Туреччини, побоюючись ударів українських дронів як по морю, так і з повітря. І це єдине, що стримує Україну від повного встановлення контролю в акваторії, – повага до кордонів інших держав.

В іншому ж Україна показала, що не важливо, скільки у тебе фрегатів, корветів і есмінів – у сучасній війні це не відіграє особливої ролі. Будь-який корабель водотоннажністю в тисячу або десять тисяч тонн має вразливі місця, а засіб, здатний вразити це вразливе місце, часто набагато дешевший, ніж сам бойовий корабель.

Олександр КОВАЛЕНКО.
(Матеріал підготовлено в межах спільного проекту ОВОЗ.ІА і групи "Інформаційний спротив").

Оригінал на <https://war.obozrevatel.com/ukr/hto-kontrolyue-chorne-more-ukraina-nazavzhdi-zminila-pravila-vijni-i-tse-obemulosa-dlya-rosijskogo-vmf-katastrofoyu.htm>

Російський суд нарешті визнав: крейсер «москва» у 2022 році потопили українські ракети

Російський Другий Західний окружний військовий суд, розташований у Москві, майже через чотири роки після потоплення крейсера «москва» розкрив дані про ракетний удар українських сил по ньому і загиблих моряків. Про це 22 січня повідомило російське видання «Медіазона».

Видання послалося на повідомлення пресслужби суду, яке ненадовго з'явилося в Інтернеті і швидко було видалене.

У повідомленні суд розкрив, що російський крейсер «москва», який затонув 14 квітня 2022 року, був атакований українськими ракетами, і «від вибуху, пожежі й диму загинули 20 членів екіпажу крейсера».

Також суд зазначив, що 24 моряки зазнали тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, а вісім осіб зникли безвісти, у тому числі в ході дій щодо збереження

плавучості корабля, які тривали кілька годин.

Власне суд розглядав справу про затоплення крейсера і винним визнав командира 406-ї артилерійської бригади ВМС України Андрія Шубіна. Його заочно засудили до довічного терміну, звинувативши у наказах завдати ракетних ударів по крейсеру «москва» і фрегату «Адмірал Ессен» (він був атакований 2 квітня 2022 року).

Російський суд також постановив стягнути з Шубіна 2,2 мільярда рублів.

Нагадаємо, що флагман чорноморського флоту росії крейсер «москва» брав участь у війні проти України. Військове командування України і Пентагон повідомляли, що навесні 2022 року корабель був уражений українськими ракетами.

Російська сторона це заперечувала, називаючи загибель крейсера наслідком пожежі, що призвела до детонації боеприпасів.

Спочатку міноборони росії заявляло, що екіпаж «москви» був повністю евакуйований. Пізніше відомство повідомило про 27 зниклих безвісти військослужбовців.

У листопаді 2022 року суд в окупованому Криму визнав загиблими 17 моряків, які служили на крейсері, за заявами командира військової частини і батьків. Частину загиблих склали солдати-строковики. Точної офіційної кількості загиблих на «москві» відомо не було.

ОДЕЩИНА: ХРОНІКА ТЕРОРУ – СІЧЕНЬ-2026

● 1 січня. У новорічну ніч ворог здійснив кілька хвиль атак ударними безпілотниками безпосередньо на Одесу.

У місті зафіксовано пожежі на об'єктах інфраструктури, пошкодження житлових будівель. Знову завдано удару по енергетичній інфраструктурі, на одному з об'єктів спалахнула пожежа.

Сталися перебої з електропостачанням в Одесі та області. Частково без електроенергії залишилися критично важливі підприємства. Внаслідок дронної атаки в Ізмайльському порту зафіксовано пошкодження причалів та портової техніки. Також постраждав Одеський порт.

● 2 січня. Під час повітряного нападу противника в дельті річки Дунай зафіксовано загоряння очерету на острові Анкудинів.

Пожежа охопила площу близько 10 гектарів.

● 7 січня. Двоє людей загинули, а ще семеро зазнали поранень унаслідок комбінованого ракетно-дронного удару по портовій інфраструктурі Одещини.

Пошкоджено припортові споруди, адміністративну будівлю, вантажний транспорт і контейнери з олією. Під удар ворога потрапили порти «Чорноморськ» і «Південний».

● 8 січня. Ворог знову цинічно атакував ударними безпілотниками портову інфраструктуру Одещини.

Пошкоджено порожній резервуар для зберігання олії. Минулося без пожежі та постраждалих.

● 9 січня. Росіяни атакували два цивільних судна у Чорноморську та Одесі. На жаль, в Одеському порту загинув моряк.

Під час руху до Чорноморського порту ударний дрон рф влучив у цивільне судно під прапором Сент-Кітс і Невіс.

В Одеському порту дрон пошкодив суховантаж під прапором Коморських островів, який перевозив сою. На жаль, один з членів екіпажу, громадянин Сирії, загинув.

● 10 січня. Зранку ворог завдав удару по промисловій інфраструктурі в Одеському районі.

На території портового підприємства пошкоджено порожній резервуар, сталося загоряння утеплювача.

● 11 січня. Близько 23-ї години в черговий раз оголосили тривогу, прозвучала серія потужних вибухів.

Внаслідок обстрілу пошкоджено інфраструктурний об'єкт та житлові будинки, у частині міста зникло електропостачання, попередньо відомо про двох постраждалих.

Як повідомили у ДТЕК, без світла залишаються 33,5 тис. абонентів у декількох населених пунктах області та в одному з мікрорайонів Одеси.

● 12 січня. Удень армія рф влучила дроном у територію винзаводу у Білгород-Дністровському районі.

Пошкоджено дах виробничої будівлі, спалахнула пожежа.

Також ворог завдав удару по двох іноземних судах в Одеській області. Одна людина постраждала.

● 13 січня. Шестеро людей постраждали внаслідок двох хвиль атаки російських дронів.

У центрі Одеси пошкоджено житлові будинки та об'єкти соціальної сфери. Зокрема, дісталася лікарні, дитячому садку та школі.

● 15 січня. Вночі росіяни атакували Білгород-Дністровський район. Зруйновано дві одноповерхові адміністративні будівлі, постраждав охоронець. Серед дня ворог знов завдав удару по портовій інфраструктурі Одещини.

Балістична ракета атакувала причал Чорноморського порту, де перебувало цивільне судно під прапором Мальти. На жаль, поранено одного члена екіпажу.

● 17 січня. Ворог завдав чергового удару по енергетичній інфраструктурі Одещини.

На одному з об'єктів в Одеському регіоні зафіксовано пошкодження, виникла пожежа. Постраждалих немає.

● 18 січня. Ворог знову атакував південь Одещини ударними безпілотниками. Об'єктом атаки стала Кілія.

Внаслідок влучань виникла пожежа на об'єкті енергетичної інфраструктури. Пошкоджено виробничу будівлю, майно підприємства, а також автомобіль.

● 19 січня. Після півночі російські безпілотники атакували Одесу. Під ударом була енергетична, газова та цивільна інфраструктура регіону. На жаль, одна людина постраждала.

На Поскоті безпілотник влучив у 25-поверховий житловий будинок. Пошкоджено дві квартири, фасад будівлі, вибито скління як у самому будинку, так і в поруч розташованих спорудах. Також постраждали приватні автомобілі, припарковані поблизу.

Пресслужба ДТЕК повідомила, що ворог значно пошкодив енергетичний об'єкт ДТЕК в Одесі. Без електропостачання залишилися 30,8 тис. родин.

● 20 січня. На світанку ворог атакував цивільну інфраструктуру Одещини.

У Чорноморську зафіксовано влучання БпЛА в багатоповерховий житловий будинок. Пошкоджено фасад та скління.

● 21 січня. Вночі ворог масовано атакував південь Одещини. Пошкоджено житлову та промислову інфраструктуру. На жаль, одна людина постраждала.

В Одеському районі є пошкодження та руйнування житлових приватних будинків. Зруйновано складську будівлю з меблевими виробами.

● 22 січня. Вночі в Одеському районі внаслідок атаки пошкоджено багатоквартирний житловий будинок. З будівлі евакуювали 58 мешканців, серед яких вісім дітей.

Ворожий дрон влучив між 18 та 19 поверхами багатоповерхівки без подальшої детонації. На жаль, смертельного поранення зазнав юнак, 2009 року народження.

Уранці Чорноморськ залишився без електроенергії, тепла та водопостачання, через що для дітей скасували заняття.

● 27 січня. Спочатку ворог атакував південь Одещини, а після 2-ї години під вогнем безпілотників опинилася Одеса. Всього по місту було понад 10 влучань. Постраждали 23 людини.

Рятувальники дістали з-під завалів тіла трьох осіб. Згодом в лікарні помер ще один постражданий.

● 28 січня в Одесі оголошено днем жалоби.

За інформацією мерії, в Приморському районі пошкоджено 43 будинки та 122 квартири. У Пересипському районі постраждали три будинки, вибито понад 200 вікон.

Російські окупанти вчергове вдарили по енергооб'єкту в Одесі, спричинивши колосальні руйнування, повідомила пресслужба ДТЕК Одеські електромережі.

● 28 січня. Другу ніч поспіль росіяни атакували Одесу.

Внаслідок атаки постраждали троє людей.

А ще російські війська атакували інфраструктуру порту "Південний" під Одесою.

Через обстріл виникло кілька пожеж. Зафіксовано пошкодження об'єктів виробничої та залізничної інфраструктури.

● 29 січня. Чергова атака безпілотників на Одесу.

Виникла пожежа на промисловому об'єкті. Горіли складські та виробничі будівлі, пошкоджені вантажні автомобілі.

(Детальніше на нашому сайті pk.od.ua)

МЮНХЕН – 2026

В столиці німецької Баварії з 13 по 15 лютого відбулася 62-а Мюнхенська конференція з безпеки — 2026 — провідний світовий форум для обговорення головних викликів міжнародної безпеки. Вона була заснована у 1963 році. Її платформу використовують політики, військові, бізнесмени, неурядові організації та експерти для обговорення актуальних питань у сфері безпеки.

Саме у Мюнхені 10 лютого 2007 року Володимир Путін розкритикував однополярність світу, політику США і НАТО щодо Росії і фактично оголосив другу «холодну війну».

Рік тому віцепрезидент США Джей Ді Венс саме у Мюнхені виголосив критичну промову, звинувативши ЄС у відступі від демократичних цінностей та свободи слова, ігноруючи тему війни в Україні.

Цього року участь у триденному заході взяли до 1000 учасників із близько 120 країн, з них майже 60 очільників держав і урядів, 56 міністрів закордонних справ і понад 30 очільників оборонних відомств, а також керівників понад 40 міжнародних організацій.

Делегація США у Мюнхені стала найбільшою в історії MSC — понад 50 членів Конгресу, губернатори, мери, представники уряду. Очолював американську делегацію держсекретар Марко Рубіо, який є радником з безпеки президента США.

Делегацію України у Мюнхені очолює президент Володимир Зеленський.

Трамп — найпомітніший "руйнівник" світового порядку, а Україна — "одна з перших жертв"

"Йде руйнування". Так можна перекласти назву Мюнхенської доповіді з безпеки, представленої 9 лютого, за лічені дні до відкриття в Німеччині однойменної конференції. Слон на обкладинці — символ Республіканської партії США — натяк на головну тему, руйнівну політику президента США Дональда Трампа, — пише "Deutsche Welle" щодо змісту Мюнхенської доповіді 9 лютого.

Видання зазначає, що Мюнхенській конференції з безпеки (MSC) вже за 60, але щорічні доповіді — відносно нове явище.

"Це дітище її багаторічного і нинішнього голови, колишнього німецького дипломата Вольфганга Ішінгера (Wolfgang Ischinger). Доповідь 2026 року — одна з найпесимістичніших за останні роки. Якщо попередні покоління союзників США могли покладатися не тільки на "американську силу", але і в цілому на загальне розуміння принципів світового порядку, то сьогодні це "здається набагато менш" надійним, пише Ішінгер у вступному слові. У самій доповіді є більш однозначне формулювання: "ера", коли Європа процвітала під американською "парасолькою" безпеки, "закінчилася", — пише "Deutsche Welle".

Автори Мюнхенської доповіді заявляють, що Трамп — найпомітніший "руйнівник" світового порядку, а Європа залишилася без американської "парасольки". Україна в

тексті документа названа "однією з перших жертв" світового порядку нового типу.

"Замість того, щоб ставитися до неї, в першу чергу, як до питання суверенітету і міжнародного права, війну намагаються переформатувати як предмет переговорів сильних лідерів, в ході яких територія, гарантії безпеки і навіть природні ресурси стають розмінною монетою", — сказано в доповіді.

При цьому війни в Україні в новому документі приділено менше уваги, ніж у попередніх Мюнхенських доповідях. У документі лише зазначається, що Москва не демонструє намірів закінчити війну, а країни Європи, хоч і продовжують підтримувати Україну, рухаються цим шляхом з різною швидкістю. А невдала спроба використати для допомоги Києву заморожені в ЄС російські активи, на думку авторів доповіді, показала "обмеження колективної європейської відповіді перед обличчям російського залюкування".

Окреме місце в доповіді займають результати опитувань Мюнхенського індексу безпеки — їх проведуть в 11 країнах, що складають G7 і БРИКС (за винятком РФ). І, згідно з опитуваннями, сприйняття загрози з боку Росії в світі відчутно зменшилося — в країнах G7 РФ в цьому плані опустилася з другого на восьме місце. А США, навпаки, починають вважати загрозою все більше людей.

Марко Рубіо:

«США не хочуть мати слабких союзників»

Промова Марко Рубіо не стала новим крижаним душем для європейців, які досі пам'ятають шокуючий минулорічний спіч віцепрезидента США Джей Ді Венса. Тоді у Мюнхені Венс фактично оголосив Європу чи не найголовнішою загрозою для світової безпеки, а ризики з боку Китаю і Росії, яка розв'язала криваву війну в Україні, применшив. Аудиторія у залі й глядачі в усьому світі заціпеніли. А тодішній голова Мюнхенської конференції Крістоф Гойсген після виступу Венса заплакав просто на сцені.

Цього разу минулося без сліз. Навпаки — промову Марко Рубіо зустріли оплесками. Тон держсекретаря, на контрасті з Джей Ді Венсом, був поважним і розсудливим, його репліки — не такими гострими, відтак загалом виступ Рубіо багатьом здався мало чи не дружнім.

Утім за гречкою подачею промови лежали ті ж жорсткі позиції і оновлені національні інтереси США, які торік озвучив Венс. І головним запитанням, як і торік, залишалося, а що країни Заходу, власне, прагнуть захистити, коли вкладаються в безпеку.

Підслоджувало пігулку те, що Марко Рубіо критикував Європу не прямо, а говорив про помилки і відповідальність "нас", маючи на увазі колективний Захід.

Так, очільник Держдепу засудив безпрецедентний наплив мігрантів до Європи і США, назвавши це загрозою "нашому суспільству, культурі й майбутньому".

Цьогоріч у своїй промові Рубіо навіть не згадав про Росію і НАТО. Не згадав він й про апетити Дональда Трампа на Гренландію, яка є частиною Данського королівства — одного з найвірніших союзників Вашингтона.

Утім коли держсекретар США з подіуму в Мюнхені заявив, що Штатам не потрібні слабкі союзники, а Америка завжди залишатиметься дитиною Європи, аудиторія зітхнула з полегшенням. З нею знову розмовляли з позиції не зверхності, а рівності, а також взаємоповаги.

Загалом Рубіо запевнив європейців у підтримці, підкреслив історичну близькість США та Європи та назвав Америку «дитиною» європейської цивілізації.

Втім оглядачі застерігають європейських політиків від надмірного оптимізму. Бо хоча форма виступу Рубіо була значно м'якшою за агресивну риторичку Джей Ді Венса минулого року, зміст залишився ідентичним: адміністрація Трампа розглядає Європу як простір слабкості та вимагає її повної перебудови за лекалами MAGA.

Рубіо відмовився від зустрічі з європейськими лідерами у «берлінському форматі» для обговорення миру. Натомість він обрав візити до Угорщини та Словаччини — країн, чії лідери виявляють найбільшу симпатію до кремля.

До речі, після конференції, на пресконференції у Братиславі з Робертом Фіцо, Рубіо заявив: **"Ми не хочемо, щоб Європа була залежною, ми не просимо Європу бути васалом Сполучених Штатів, ми хочемо бути вашим партнером, ми хочемо працювати з вами... Наша думка була і залишається такою: чим сильніші ви, як окремі країни, так і колективно як альянс, чим сильніші члени НАТО, тим сильніший НАТО".**

А ще він вкотре підтвердив, що США не виходять з НАТО, попри певні ротації американських військ, розгорнутих у Європі.

Європа приймає нові виклики

Фрідріх Мерц: «Старого світового порядку більше не існує»

Старого світового порядку, який ґрунтувався "на правах і правилах", більше не існує, він замінений набагато більш невизначеним ландшафтом, сформованим суперництвом великих держав, заявив канцлер Німеччини Фрідріх Мерц на Мюнхенській безпековій конференції.

"Найбільш яскравим проявом" нового світового порядку Мерц назвав війну Росії проти України. Також він розкритикував Китай, який, за словами канцлера, "систематично експлуатує залежність інших".

Мерц додав, що навіть якщо після падіння Берлінського муру існував однополярний світ, "то він давно минув". **"Третєтні США на лідерство оскаржені, можливо, навіть втрачені", — резюмував канцлер.**

Німеччина якомога швидше зробить Бундесвер найсильнішою конвенційною армією Європи, здатною витримати будь-яке випробування у разі потреби, наголосив Мерц.

Окремо він зупинився на реформі військової служби та посиленні східного флангу НАТО, зокрема формуванні німецької бригади в Литві.

"Ми також підтримуємо Україну в її змужньому опорі російському імперіалізму. Ми робимо це дипломатично, ми робимо це політично, ми робимо це економічно, але ми робимо це, звичайно, і військово. До речі, вже протягом року саме Німеччина та Європа виконують тут найважливішу лідерську роботу".

Фрідріх Мерц попередив, що Москва продовжує сприймати будь-які заклики до діалогу як слабкість.

Еммануель Макрон: «Не буде миру без європейців»

Завершення війни Росії в Україні не призведе до зміни агресивної політики Москви, тож Європа має думати про майбутнє співіснування з Росією. Про це з трибуни Мюнхенської конференції заявив президент Франції Еммануель Макрон.

Макрон нагадав про промову російського президента Володимира Путіна на Мюнхенській конференції 2007 року, коли той "спробував відновити доктрину, яка існувала ще до розпаду СРСР". **"Тоді ми всі відповіли "ні". І так само ми відповіли на безрозсудний напад на Україну", — сказав президент Франції.**

Макрон назвав війну в Україні "головним викликом" для Європи. За оцінку французького президента, війна стала "військовим провалом" для

влади РФ. **"Відповіддю на питання про припинення війни в Україні мають стати не поступки вимогам Росії, а лише посилення тиску", — переконаний лідер Франції.**

Європейці мають бути безпосередньо залучені до переговорів про завершення війни, висловив переконання Макрон. **"Не буде миру без європейців. Ви не зможете вести перемовини без європейців — будьте певні. Якщо нас немає за столом, українців немає за столом, а в такому разі миру немає. Тож потрібно відновити прозорий канал комунікації з Росією, очевидно, у співпраці з нашими американськими союзниками та з українцями", — наголосив Макрон.**

Кір Стармер: «Треба будувати "європейське" НАТО»

Велика Британія має тісніше співпрацювати з ЄС для створення більш "європейського" НАТО, заявив прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер на Мюнхенській конференції з безпеки.

Стармер зазначив, що Британії необхідно зміцнювати оборонні та безпекові зв'язки з Європою, щоб знизити залежність від США.

Безпеки Великої Британії не існує без Європи, і немає європейської безпеки без Великої Британії. Це урок історії — це сьогоднішня реальність, сказав Стармер під оплески.

Виступ Стармера прозвучав після того, як держсекретар США Марко Рубіо наголосив, що адміністрація Трампа хоче співпрацювати з Європою, щоб "відродити стару дружбу".

Однак нові відносини вимагають, щоб європейці відігравали більш значущу роль у власній обороні.

Хоча Велика Британія, як і раніше, вважає США незамінним союзником, за словами Стармера, Європа повинна перейти від "надмірної залежності до взаємозалежності".

Стармер також висловив готовність працювати з європейськими країнами над спільними оборонними закупівлями, щоб скоротити прогалини й уникнути дублювання.

Володимир Зеленський: «Будь ласка, звертайте увагу на Україну»

Президент України говорив у Мюнхені про війну в країні, російські атаки, міжнародну підтримку та диктатора Путіна. Пропонуємо ключові заяви глави держави.

Український лідер почав свою промову з важливості протиповітряної

оборони для України і подякував європейцям за участь в ініціативі PURL, яка забезпечує виробництво ракет для систем Patriot та інших засобів протиповітряної оборони.

Він нагадав про постійні руйнівні ракетні й дронні атаки Росії, додавши, що в Україні немає жодної електростанції, яку б не пошкодили російські удари.

"Україна витримала 1451 день війни, довше ніж будь-хто передбачав", — сказав він.

Зеленський наголосив, що Україна готова підписати домовленості з США та європейськими партнерами, однак угода про гарантії безпеки має бути невід'ємною частиною будь-якої мирної домовленості.

"Україна зробить усе, щоб переговори були успішними", — сказав він, додавши, що Київ підтримує постійний контакт із міжнародними партнерами.

Президент також заявив, що Україна буде готова до проведення виборів за умови двомісячного припинення вогню.

Окремо Зеленський різко висловився щодо очільника кремля Володимира Путіна, заявивши, що той «не уявляє життя без сили» і не прагне миру.

Президент провів історичну паралель із подіями Мюнхенської угоди 1938 року, попередивши, що Кремль може намагатися повторити сценарій поділу Європи.

"Він може бачити себе царем, але в реальності він — раб війни", — наголосив Зеленський.

Зеленський наголосив, що українські солдати захищають не лише свою землю, а й спокій Європи, додавши, що **"Віктор (Орбан) — ред.) може відрощувати живіт, а не армію".**

Президент також навів дані щодо втрат російської армії. За його словами, Росія платить приблизно 156 солдатів за кожен кілометр окупованої території на Донеччині. Щомісяця РФ мобілізує близько 40 тисяч осіб.

Лише у грудні українські сили знищили 35 тисяч російських військових убитими та важко пораненими. У січні кількість атак зменшилася, а втрати РФ становили майже 30 тисяч осіб.

Президент у своєму виступі постійно дякував усім міжнародним партнерам за підтримку.

"Будь ласка, звертайте увагу на Україну. Якби так було раніше, то не було б цієї війни", — такими словами завершив свій виступ Зеленський.

ПАТРІАРХ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

Про себе:

— Творчим поштовхом з
ранніх літ слугувала мені
людина та українська піс-
ня, а також героїка мину-
лого, спрямована у май-
бутнє.

Духовними наставника-
ми своїми я вважаю Тараса
Шевченка та Лесю Україн-
ку, особливо шаную Григо-
рія Сковороду та Олексан-
дра Довженка, а потім –
Вільяма Шекспіра, Віктора
Гюго, Льва Толстого, яких
я читав ще в часи окупації.
А Миколу Гоголя, Олесья
Гончара та Василя Земляка
вважаю моїми друзями-
наставниками духовними.

Джерелом мого прозрін-
ня є сучасність, як би вона
не складалася для мого
народу. Тому мене й при-
ваблюють історичні події з
погляду сучасності.

Станіславу Стриженюку – 95 років

Станіслав Савович Стриженюк народився 3 березня 1931 року в родині хлібороба на Одещині у с. Гайворон (тепер місто в Кіровоградській області). Після семирічки закінчив Одеську спеціальну середню школу Військово-повітряних сил, згодом – Одеський політехнічний інститут. Працюючи інженером-хіміком-технологом в Казахстані, заочно закінчив Московський літературний інститут ім. М. Горького.

Член Національної Спілки письменників України з 1959 року. Працював начальником Одеського обласного управління культури, головним редактором Одеської кіностудії художніх фільмів, відповідальним секретарем Одеської організації Спілки письменників України.

Видав близько сорока поетичних книг. Друкувався у десятках літературних журналах. Переклав українською мовою твори італійського поета Коррадо Калабро «Червоний колір Алікуд» (білінгва) та класика румунської поезії Міхая Емінеску «Лучафер» (білінгва), після чого був прийнятий до членів Спілки письменників Румунії.

Його твори побачили світ у перекладах на болгарську, угорську, польську, англійську мови.

І сьогодні Станіслав Стриженюк активно пише, публікує свої поезії в місцевих одеських газетах та на інтернет-сторінках.

Редакція попросила Станіслава Савовича на свій розсуд підібрати для газети з нагоди його славного ювілею поезії різних років. Добірка вийшла великою, тому публікуємо лише частину творів, запропонованих автором.

Поезія

Розумні є,
А є чуттєві свідки.
Лиш честь і совість залишають слід.
Поезіє,
Ти родом не з нізвідки
У тебе є могутній родовід.

Не сподівайся суєтно на моду,
Бо зміст прозорий формі завдяки.
В одну і ту ж не можна двічі воду
Вступити в руслі вічної ріки.

Людської таємниці охоронцем
Живеш і не замислився про те,
Що лиш тоді,
Коли заходить сонце,
Горять зірки і папороть цвіте.
4.12. 2000 р.

Стриж

О, земле, сумна альма-матер,
Надії іще не чужі.
А в серпні уже на екватор

Летять блискавично стрижі.
Летять в блискавичній окрасі,
В онучечки серце щемить.
Захоплено внучечка — „насі!“
Іще шепеляво кричить.

Гукає стрижатам Марійка,
Не звикла вона до розлук.
Бо зустріч уквітчує мрійка —
її, а вона Стриженюк.

А в небі моїм купоросно.
Печаль у минулім облиш.
Живем на землі високосно,
Як вміє літаючий стриж.
25.10.2011 р.

Сповідь

Пам'ять, мов у храмі сповідь,
Бо життя не без боргів;
Річка Буг, а в річці повинь
Назавжди без берегів.

Відчувають ноги босі
Перехрестя роздоріж,
Де моє дитинство досі
Іде до мене босоніж.

Розповім тобі, як другу,
Бо назріла вже пора
Про гранітні скелі Бугу,
Де хатина жде стара.

В журавлинім стоголоссі
Перехрестя роздоріж,
Де моє дитинство досі
Іде до мене босоніж.

Пам'ять святом не багата,
Совість темна по кутках,
Бо могили мати й тата
По-сирітськи не в квітках.

В журавлинім стоголоссі
Пам'ять, ніби в серце ніж,
Там, де мрій печалі досі
Ідуть до мене босоніж.
30.10.2016 р.

Акорди

В мистецтві піднебеснім є акорди,
Акорд летить, немов захмарний
птаха.
І є народ національно гордий,
Живе він у легендах і піснях.

Тому традицій ляяти не треба,
Бо ми в ділах божественних малі.
В піснях звучить
Безмежний простір неба
І рай нам богом даної землі.

А в світі війни
Примирились ніби,
А мир таки з нічого не воскрес.
Я думаю, неже живуть таліби
По Бібліях ЦеКаКаПееРеС.

На згадку не пробачу я нікому
Імперський дух за стінами

Кремля.

Бо завжди повертаюсь я додому
За компасом лелеки-журавля.

Я в серці чую ті земні акорди,
Акорд летить, немов захмарний
птаха,
Бо мій народ національно гордий
В мелодіях, живописі й піснях.

Ні перед ким я не зігну коліна,
І прозвучить в чутливім серці грім.
Я гордий – «Ще не вмерла
Україна»,
Співаю я під прапором своїм.
19.08.2021 р.

Пора

Не на коні, хоч сам гарцюю,
І не вві сні, а наяву.
Нове століття я святкую
Й по-незалежному живу.

Тисячоліттям ставлю крапку,
Я все прожив в війні крізь дим.
Скидаю громадянську шапку
Перед століттям вже новим.

І не з лукавством скомороха
Суджу на епохальнім тлі,
Бо й наша, вже жива епоха,
Моргає сонячно мені.

Мовляв, живи собі спокійно
Сіяч своєї долі й жнець.
Нова епоха грізним війнам
Суддею покладе кінець.

А ми живем не безнадійно
З тисячоліттям заодно;
Невже прийшла кінцівка війнам,
І жуй ікру та пий вино.

Але пардон! Не варто жити,
Розводити алкоголізм,
Для людства людям варто жити –
Не будувати комунізм.

Щоб йти в майбутнє не наосліп,

І не навіпамацки, бо ніч.
І вільно жити не в колгоспі,
Як на порозі протиріч.

Коли вдивитися сугубо
В духовне путіна лице,
Завклубом путін був,
Завклубом!
Книгарні пам'ятають це.

І щоб уяву розігріти
Та й оживить паразитизм,
Злодійству ніде правди діти,
Бо де війна – живе фашизм.

Про це помовчують чинуші;
Я б людству пам'ять відновив.
І розписав би «Мертві душі»,
Яких нам Гоголь посадив.

І він обпик свої коліна
В москві, біля чужих воріт.
Завжди горіла Україна
В очищах путінських орбіт.

Як запалала?
Хто підкаже?
Та не розкаже, бо секрет.
А на Донбасі все розв'яже
Лиш путін полум'ям ракет.

І Харків буде, як в Європі,
При нас ревіти, ніби звір.
Лиш полетить холодний попіл
Над Іртишем, аж за Сибір.

З росії скотиться зазвичай,
Мов з гусака, жива вода...
І не питає городничий:
«Над кем смеемся, господа?».
18.01.25 р.

Про вічність

Про вічність, друже,
Думати облиш...
Хто вічностями в людях володіє?
Подія – вежа Ейфеля. Париж...
Живуть народи всі, як хто уміє.

З низин народ історію кладе,
Причин перераховувать не стану.
А що й коли?

І що там сталося де?
Парижеві усе по барабану.
Подіями і я в душі дишу,
Щоб поколінням залишить

на згадку
Не про війну жорстоку напишу,
Лише, — пардон,
Давайте, по-порядку.
Відомо, що трагедія війна,
Про все це історично добре

знають.
Трагедії – не азбука Морзе,
Та пульс життя нам цокає у скроні.
Нікому так на вічність не везе,
Як злодію трагедії в законі.
Про вічність забувати нам не слід,
За вигуками «хліба чи видовищ».
В єгипетських є вічність пірамід,
Її немає лиш у бомбосховищ.

3.05.2025 р.

Козацький марш

Козацький марш!
Сивини патріарші
Навколо скронь срібляться
навкруги,
Тому наш дух козацьким ходить
маршем,
Коли в мій край рушають вороги.

І «трам-та-там» —
На небі позолота,
Народ козацький йде до боротьби,
А в перемогах вже нема болота,
Як в іншій історії «якби»...

О, це «якби»...
Воно лукаве слово,
Як карабін підпільний з-за плеча.
А перед ним ще поле Куликове,
Коли орел двоглавий за курча.

Курчатко родом з круглого яєчка,
В прокляттях цього не відчує бог.
Перехрестімось, дуже недалечко
З козацьким маршем йти
до перемог.

Не «трам-та-там», а ворог сам
відстане,
Затіяв він смертельний ерелаш.
На струнах скрипки виведуть
селяни
Смичком коси гучний козацький
марш.

Від музики земна здригнеться
слава,
Хоч невідомо, хто їй ватажок.
І особисте всіх козацьке право
Зібрати колом гетьманів в кружок.

І гримнути, немов гармата
з жерла

Козацький марш!
Хай ворог розбере,
Що Україна наша ще не вмерла
Й ніколи з козаками не помре.
28.03.25 р.

Батурин

Батурин – плин кривавої води,
А кров козацька – це вже
не водиця.
В підступності московської орди,
Сучасна проглядається столиця.

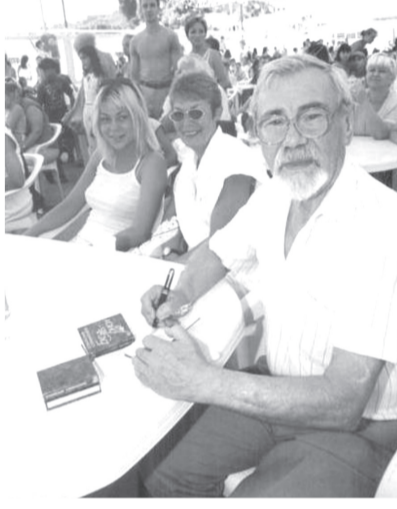
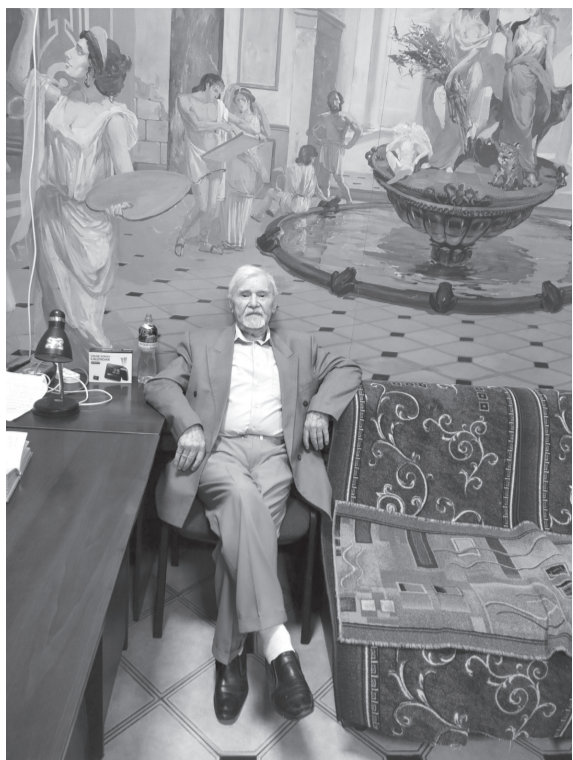
Руйнуються і місто, і село,
Але допомагають вдома стіни.
В кремлі шепочуть:
«Що б там не було,
Та над Дніпром не стане
України».

А річка Сейм
Тече, як і текла.
Бо на життя ця річка має право,
Вона в народі пам'ять зберегла,
Що і Батурин - наша честь і слава.

Ожив Мазепа з погляду віків,
Він повелів текти воді безмежній.
З фашистів волі чи більшовиків.
Так. Бути Україні незалежній.

Нехай пливають хоч ріками плітки,
Від них в народі чутка невесела.
Фашисти гинуть і більшовики,
Але пульсують ще живі джерела.

МИТТЄВОСТІ ЖИТТЯ.

Як жити нам -
Підкажуть честі дні,
Бо струменять і в Сеймі чисті
води.
Ми українці в світі не одні,
Нас чує віра в правду
для свободи.
Дніпро і Волга
Теж з живих джерел.
Не ріки ці зійшлися у двобої.
Літає слави нашої орел,
І крила правди носить над собою.
Нема орлів двоголавих на крилі,
Московський двір в загарбництво
занурен.
Та є ще честь і слава на землі:
Тече Дніпро.
І хай живе Батурын.

27.08.25 р.

Пізні журавлі

Від осені не близько до весни.
Ідуть дощі чи вийють заметілі.
Нам сняться сни з погрозами
війни,
Коли ми повнодумні й повноцілі.

Нам так судилось жити на землі,
Так прадіди і правнуків вітали.

Про це нам вічно піють журавлі
Куди б вони від нас не відлітали.
На південь чи на північ.
А чи ввись,
Над рідними врожайними полями.
Так слухав журавлів і я колись,
І сумував завжди за журавлями.

А журавлі «курли» собі й «курли»,
І на печаль я скаржитись не буду.
Які б дощі на мене не текли,
Я не втечу з-під неба в халабуду.

Її будують люди для собак,
І в зимний день, і в літній день
гарячий,
І я, немов допитливий юнак,
Завжди дивуюсь вірності собачій.

З усіх святих земель,
Мов пізній журавель,
Я з неба не курликаю ніколи,
Але кричу до всіх,
Мов пізній журавель,
І з неба повертаюся додому.

27.08.25 р.

Джерела

На серці зимно влітку
І зима.

І холодно, так що на серці
темно.
Мене на цьому світі вже нема —
Пророчить нам московщина
даремно.

Я є і буду заспівом свобод.
Бо що життя на світі потойбічним,
Коли живе й воює мій народ
І українці ми на світі вічні.

Та вічність — це не війнам
завдяки,
Я і від Бога чую правду щирю -
Живемо ми усім не навпаки,
Живемо ми завжди заради миру.

І буде мир.
Це станеться на дні,
На дні святковому.
І годі!
І стане скрізь святково і мені,
За те, що я прожив життя
В народі.

В народі і з народом, як завжди,
Тому і пісня, мов життя, весела.
В Дніпрі моєму вистачить води,
Бо в нім пульсують лиш святі
джерела.
27.08.25 р.

Берегиня «Чорноморки»

Є таке гарне українське слово «Берегиня». Лінгвісти твердять, що воно корениться в праслов'янській мові, де «берегти» означало захищати, оберігати.

У слов'янської міфології Берегиня постає як жіноча істота, що захищає рід, сім'ю від зла, хвороб і нещастя.

Сьогодні в українській культурі Берегиня — це вже не просто міф, а жива традиція. Вона втілює жіночу силу, що береже рід, подібно до вишиванок з обереговими візерунками. У піснях і легендах Берегиня навчає цінностям. Її значення глибоке: від захисту оселі до уособлення нації, особливо в часи випробувань, коли вона нагадує людині про стійкість.

Якщо опуститися з вершин суспільства до рівня трудового колективу, то Берегинею можна назвати людину, яка не лише віддала усе своє життя улюбленій справі, але й особисто уособлює вірність професії, пізнала і сприйняла досвід тих, у кого сама вчилася, зрозуміла глибинну суть життя і тепер береже традиції рідного трудового колективу.

Саме такою Берегинею у «Чорноморці» є наша Оксана Миколаївна Поліщук, яка в кінці січня відзначила свій чудовий ювілей.

Народилася вона 29 дня холодного січня далекого вже 1936 року у родині київських інтелігентів — вчительки Анастасії Єфремівни та журналіста Миколи Андрійовича Поліщуків. Її дитинство обпала війна. Не одне десятиліття шукала Оксана «безвісти зниклого» на фронті батька, перш ніж родина дізналася, що воєнний журналіст Микола Поліщук загинув 6 лютого 1945 року на польській землі...

Любов до батька спонукала піти його професійною стежкою, обрати журналістський фах, якому й віддала все своє життя. Закінчила факультет журналістики Київського університету ім. Т.Г. Шевченка у 1958 році, попрацювала недовго у районній газеті на Київщині, потім була «молодіжка» у Кіровограді, а тоді вже — Одеса. Спочатку працювала в «Комсомольській іскрі», звідки її й запросили у «Чорноморську комуну»: наказ про її призначення завідувачкою відділу радянського будівництва був виданий 2 липня 1973 року. І з того часу іншого запису

в її трудовій книжці не було.

Усе життя Оксани Поліщук — на сторінках «Чорноморських новин» (таку назву отримала газета у 1991 році). Тисячі публікацій на найрізноманітніші теми, сотні відряджень у найвіддаленіші куточки Одещини, нічні чергування по випуску газети, постійне спілкування з читачами і позаштатними авторами — усе це було у її житті. І жодного разу не пошкодувала за свій вибір. Навіть коли редакції було так скрутно з фінансами, що Оксану Миколаївну попросили продавати свіжий номер газети на «Привозі», вона сприйняла це як продовження журналістської романтики.

Оксана Миколаївна не просто усе життя любить свою професію, вона досягла у ній усіх можливих висот, удостоєна звання «Заслужений журналіст України». А ще вона знає, пам'ятає і шанує усіх колег, з якими їй довелося працювати чи спілкуватися. Торік у «Чорноморських новинах» вона опублікувала дуже цікаві свої спогади про життя одеських журналістів у 60-70 роки минулого вже століття. Я нарахував у публікації три десятки прізвищ журналістів, багатьох з яких, мабуть, уже не пам'ятають в редакціях, де вони працювали.

Оксана Поліщук і сьогодні сповнена нових ідей, має амбітні творчі задуми. Та найбільше переживає за долю «Чорноморки» — газети, якій вона віддала все своє життя, газети, Берегинею якої її обрала доля.

Бажаємо Оксані Миколаївні здоров'я і творчої наснаги на многая літа.

Лиш крок до ювілею

24 лютого відомий український поет, письменник і мовознавець Олекса Різників вступив у своє 90-річчя.

Людина він зана не лише в Одесі, а й у всій Україні і за її межами. Він — автор багатьох поетичних збірок, прозових книг, мовознавчих досліджень, документальної публіцистики, лауреат багатьох літературних премій, просвітянин і громадський діяч.

А перед цим він — незламний патріот-дисидент, який був двічі репресований і засуджений на 7 років радянських таборів: вперше 1959 року, вдруге — 1971-го.

Відбуваючи другий термін ув'язнення в Кучинському таборі ВС-389/36 Пермської області, де також сиділи В. Стус, Л. Лук'яненко, Т. Мельничук, Є. Сверстюк та інші, Олекса Різників творчо розвивався, вивчав литовську та латиську мови, складав кореневий словник, писав вірші, сонети.

З 1990 року — член Спільноти письменників України, у його творчому доробку чотири десятки книжок.

Зокрема, він автор унікальної праці, першої у європейському мовознавстві — «Складівництво української мови» (містить близько

10 тисяч складів), яку видано у 2003 р.; книг поезій «Озон» (1990 р.), «Герновий вогонь» (1993 р.), «Наодинці з Богом» (1998 р.), збірки 170 сонетів «Двострунне грало» (2004 р.), віршованого епосу «Билини Давньої Русі» (2004 р.), «Під пресом репресій» (2023 р.), «261 куцощоно» (2024) та багатьох інших.

«Прес-кур'єр» від імені своїх читачів щиро вітає Олексу Сергійовича з наближенням славного ювілею, бажає йому міцного здоров'я і творчого довголіття.

Михайло Гершкович - поет і журналіст

26 січня виповнилось 80 років від дня народження Михайлу Гершковичу — знаному журналісту Одещини, літературознавцю і чудовому поету.

Михайло народився у 1946 році, виріс в Одесі та Роздільній, а освіту здобув в Одеському педагогічному інституті ім. К. Д. Ушинського та Київському університеті ім. Т. Г. Шевченка.

З 1979 року живе у Балті, де працював у місцевих газетах відповідальним секретарем, заступником редактора та редактором, загалом віддавши роботи у пресі понад 35 років. Друкувався й у ряді інших газет України — «Культура і життя», «Сільські вісті», «Літературна Україна» та багатьох інших.

Окрім журналістської діяльності, Гершкович активно працював з літературними журналами, такими як «Дніпро», «Донбас», «Березіль» (Харків), «Дзвін» (Львів) тощо. Він також редагував літературний альманах «Балтське коло».

Перша його поетична збірка «Вичерпуючи істини святі» вийшла у 1992 році у видавництві «Маяк» (Одеса), а з того часу він опублікував ще понад десять поетичних збірок.

Михайло Гершкович — член Ліги незалежних українських письменників ім. Павла Чубинського та член Національної спілки журналістів України, дипломант і лауреат кількох літературних конкурсів.

Михайло Гершкович є автором ряду літературознавчих та інших публіцистичних статей. Його вступ до Національної спілки письменників України у 2025 році став важливим етапом у його творчій кар'єрі, що підтверджує його значний внесок у розвиток української літератури та журналістики.

Чотири роки екоциду проти природи і людства

Чотири роки триває повномасштабне вторгнення росії в Україну. За цей час тисячі гектарів квітучого українського ландшафту перетворилися на зону глобальної екологічної кризи. Те, що ми спостерігаємо сьогодні, — це планомірне нищення екосистем, яке в міжнародному праві визначається як екоцид.

Станом на початок 2026 року в Україні зафіксовано 10 844 випадків шкоди довкіллю внаслідок збройної агресії РФ. За даними Державної екологічної інспекції, орієнтовна сума екологічних збитків становить 6,391 трлн гривень.

Найбільших втрат зазнали земельні ресурси — понад 1,34 трлн гривень. Збитки атмосферному повітрю оцінюються у 184,3 млрд грн, зафіксовано 1 622 відповідних фактів. У сфері водних ресурсів задокументовано 216 випадків порушень на суму 120,59 млрд гривень.

За повідомленням експертів і медіа, динаміка збитків жахає. Якщо після трьох років війни сума екологічної шкоди оцінювалася у 2,5 трильйона гривень, то сьогодні, за даними Державної екологічної інспекції, вона зросла більш ніж удвічі.

Це свідчить про те, що кожен наступний рік війни завдає природі шкоди, яка за своєю силою перевищує всі попередні періоди і фактично ставить під загрозу біологічне різноманіття всієї Східної Європи.

Найбільш болючих і критичних втрат зазнає наша земля, свідчать дані ГО «Всеукраїнський молодіжний рух» (NGO Let's do it, Ukraine). Українські чорноземи, що формувалися тисячоліттями, перетворюються на «мертві зони». За результатами державного моніторингу, понад 25 мільйонів квадратних метрів земель сьогодні засмічені залишками снарядів та токсичними відходами, що вимиваються дощами у глибокі шари землі, отруюючи підземні води. Ось лише один з сотень і сотень прикладів, які наводять медіа.

22 грудня 2025 року було обстріляно територію Визирської сільської ради в Одеській області. Державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу провели обстеження місця обстрілу, відібрано проби ґрунтів та проведено лабораторні дослідження. Згідно з протоколом вимірювань показники складу та властивостей ґрунтів встановлено факт забруднення земельних ресурсів. Загальна площа забрудненої території становить 39 000 м². Розрахована сума збитків, завданих навколишньому природному середовищу внаслідок забруднення земель, складає понад 15 млн грн.

Ситуація ускладнюється безпрецедентним рівнем мінування: за даними ДСНС, близько 139 тисяч квадратних кілометрів території залишаються потенційно небезпечними, що робить ці землі фактично вилученими з природного циклу та господарського обігу.

Справжніми зонами екологічного лиха стали Чорне та Азовське моря. Постійне використання військових сонарів та мінування акваторій спричиняють масову загибель дельфінів. Тіла морських ссавців, які продовжують знаходити на узбережжях, є прямим свідченням руйнації морської фауни.

За оцінками екологів та науковців національного парку «Тузлівські лимани», загальна кількість загиблих дельфінів у басейні Чорного моря за чотири роки війни сягнула щонайменше 50 000 особин.

Ситуація погіршується через критичне забруднення акваторії нафтопродуктами та хімічними сполуками від затоплених суден і збитих ракет, а постійна мінна небезпека та наявність тисяч дрейфуючих вибухових пристроїв унеможливають проведення повноцінних відновлювальних робіт чи очищення морського шельфу.

Чорне море — унікальна водойма, яка виділяється з-поміж інших морів та океанів. З географічного погляду це внутрішнє напівзамкнуте море, що зусібіч оточене сушею та має обмежений зв'язок зі Світовим океаном через систему проток. У Чорне море впадає безліч річок, що несуть із собою значні обсяги прісної води, тому солоність Чорного моря майже вдвічі нижча за солоність океанічних вод. Наше море має ще одну особливість: це найбільший у світі мероміктичний басейн. Тобто його верхній водний шар не змішується з нижнім безкисневим шаром, що містить високу концентрацію сірководню та займає понад 80 % усього об'єму водойми. Тож багате біорізноманіття існує лише в насиченому киснем верхньому шарі води.

Із лютого 2022 року, коли почалася повномасштабна війна, вплив на море став набагато більшим і вираженим. Усі природні заповідники України, що мають у своєму складі морську акваторію, перебувають в окупації — разом із сімома прибережними національними природними парками й одним біосферним заповідником.

Великим лихом для природи півдня стало знищення окупантами Каховської ГЕС. В результаті у Чорне море потрапили колосальні обсяги прісної води, забрудненої добривами, паливно-мастильними матеріалами та стічними водами. Аналіз даних із супутника дав змогу науковцям розрахувати, що після підризу Каховської ГЕС забруднені річкові води сягнули аж гирла Дунаю, охопивши понад 7300 км² морської акваторії.

В Одеській затоці науковці зафіксували стрімке опріснення води й падіння солоності із 14 до 4 проміле, а в деяких прибережних ділянках в окремі періоди — дуже високу концентрацію азоту, що може бути ознакою забруднення води каналізаційними стоками. Різне зниження солоності призвело до загибелі окремих гідробіонтів (підводних мешканців) — колоній мідій, мальків та ікри риб, — що надалі може позначитися на змінах усієї прибережної екосистеми. Через потрапляння такої кількості прісної забрудненої води морська вода почала цвісти внаслідок масового розвитку мікроводоростей.

На жаль, ворог руйнує очисні споруди і портову інфраструктуру, унаслідок чого забруднювальні речовини без перешкод потрапляють у море.

За даними Адміністрації морських портів, у 2024 році порти Одещини зазнали 36 російських атак, у 2025 році їх кількість збільшилася до 96. Водночас зростає і масштаб руйнувань: з початку повномасштабної війни пошкоджено

651 об'єкт портової інфраструктури, з яких 325 припадає саме на 2025 рік.

Чергова екологічна трагедія сталася у грудні 2025 року внаслідок атак російських окупантів на порти «Південний» і «Чорноморський».

Ворог атакував порт у місті Південне 20 грудня. Внаслідок пошкодження резервуарів рослинна олія потрапила на територію порту, проїжджу частину та в акваторію лиману, звідки вийшла в море.

«Перші дві доби після атаки порт перебував під безперервними обстрілами. У зв'язку з цим роботи з локалізації витоків могли здійснюватися лише частково — виключно в перервах між повітряними тривогами з дотриманням вимог правил безпеки для персоналу», — повідомило державне підприємство «Адміністрація морських портів України». В підсумку в море потрапили тисячі тонн олії, а через погодні умови забруднення поширилося вздовж узбережжя.

Уже 22 грудня забруднена вода почала виходити з Малого Джаговицького лиману в море. Спочатку площа забруднення становила до двох квадратних кілометрів, однак 23 грудня пляма досягла Одеси, а її довжина сягнула 25 кілометрів.

За словами заступника директора Українського наукового центру екології моря Віктора Коморіна, максимальна площа розповсюдження сягала близько 730 квадратних кілометрів. Це призвело до масової загибелі птахів, утворення товстої масляної плівки на пляжах (Отрада, Ланжерон) та забруднення акваторії. Хоча олія не є токсичною, але вона діє подібно до нафти: склеює пір'я, позбавляючи птахів термоізоляції, та знижує рівень кисню у воді, загрожуючи рибі й молюскам.

Водночас вплив на придонні організми залишається майже недослідженим, бо через війну немає можливості вийти у відкрите море і відібрати проби донних відкладів і біоти, додав Коморін.

За оцінками науковців, в Одеській затоці загинуло понад 1000 птахів різних видів, переважно пірнікоз. Близько 400 пернатих намагалися врятувати працівники місцевого зоопарку та волонтери. Проте виживаність у таких випадках залишається критично низькою — в середньому 15–20%, за умови тривалого утримання птахів у теплих приміщеннях до весни.

Події в Південному не є поодинокими. Портову інфраструктуру Одеси і Приднунав'я ворог атакує мало не щодня. Кожен удар несе ризик нових екологічних інцидентів, бо будь-які промислові та аграрні вантажі можуть перетворитися на джерело забруднення.

Для Чорного моря, яке вже багато років страждає від антропогенного навантаження, додаткові екологічні удари можуть мати кумулятивний ефект. Ослаблені екосистеми гірше відновлюються, а кожен новий інцидент збільшує час, необхідний для повернення до відносної рівноваги.

Чорне море сьогодні стало мовчазним свідком того, як збройні дії здатні змінювати природу, залишаючи сліди, що не зникають разом із вибухами. Усвідомлення цієї реальності є першим кроком до відповідального ставлення до довкілля навіть у найскладніші часи.

Ліна КОВАЛЬЧУК, доктор медичних наук, академік НАН «Вищої освіти». Довідково.

Відповідно до Кримінального кодексу України, екоцид — це масове знищення рослинного або тваринного світу, отруєння атмосфери або водних ресурсів, а також вчинення інших дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу. Вплив російських окупантів на довкілля України цілком може підпадати під таке визначення. Водночас і у випадку з масовою загибеллю китоподібних, і в інших справах щодо екоциду треба зібрати велику доказову базу. Це складний і трудомісткий процес, але дуже важливий у контексті фіксування впливу війни на довкілля.

Інше важливе питання — криміналізація знищення довкілля на міжнародному рівні, адже поки що екоцид не додали в перелік воєнних злочинів, які підпадають під юрисдикцію Міжнародного кримінального суду.

Триває робота над включенням екоциду до Римського статуту як п'ятого міжнародного злочину (поруч із геноцидом та воєнними злочинами).

Росія оголосила в розшук еколога з Одеси

Росія оголосила в міжнародний розшук одеського журналіста, головного редактора медіа «Зелений лист», гідробіолога Національного природного парку «Тузлівські лимани» Владислава Балінського. Про це йдеться в заяві Національного екологічного центру України, яку переповідає «Детектор медіа».

Переслідування Балінського розпочалося ще після його участі в журналістсько-аналітичній спільноті «Група 2 травня», яка займалася розслідуванням подій 2 травня 2014 року в Одесі та спростуванням російської пропаганди. Після 2022-го переслідування посилювалося через документування воєнних злочинів та екоциду. Балінський є ключовим свідком у справах щодо підризу Каховської ГЕС, масової загибелі морських гідробіонтів та забруднення Чорного моря внаслідок дій росії.

У 2025 році в росії також відкрили заочні кримінальні провадження. Журналістів інкримінують статті про так зване «поширення фейків про ЗС РФ» за публікації про воєнні злочини в Бучі та Ірпені, обстріли узбережжя Одеси та ракетно-дронові атаки на цивільну інфраструктуру, а також про «по-

шкодження військових меморіалів» через демонтаж радянської символіки з меморіалу «Крила Перемоги» в Одесі у вересні 2024-го.

29 січня Басманний районний суд Москви провів засідання в справі Владислава Балінського, країна-агресорка оголосила його в міжнародний розшук. Крім того, в російських телеграм-каналах виявили погрози щодо фізичної ліквідації Балінського, де його відкрито назвали «наступною цілью».

НЕЦУ закликав СБУ та Офіс генерального прокурора України вжити невідкладних заходів для гарантування безпеки Балінського, а міжнародні правозахисні організації, ООН, Міжнародний кримінальний суд та органи ЄС — документувати випадок та надати правову, безпекову й адвокаційну підтримку.

Італія допоможе модернізувати зрошувальні системи Одещини

Ми вже повідомляли, що 15 січня Верховна Рада ратифікувала Грантову угоду між урядами України та Італійської Республіки, яка передбачає 32,5 млн євро на проєкт «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону».

Одночасно була ратифікована і Грантова угода на 6 мільйонів євро на проєкт «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем». Про це повідомили у міністерстві розвитку громад та територій України.

Проєкт передбачає реконструкцію та модернізацію насосного обладнання, очищення зрошувальних каналів, впровадження автоматизованих систем управління в Татарбунарах та Кілії.

«Ми пройшли величезну кількість етапів — від першого драфту до тисячі змін та редакцій, десятки погоджень, міжвідомчу координацію, окремі процедури кожної країни-партнера, узгоджувальні наради. Дуже пишаюся тим, що наша велика команда змогла структурувати й довести до підписання одні з найскладніших угод з Італією. Це перші такі угоди з Італією за незалежності України. І що дуже важливо — це безповоротна грантова допомога з боку Італії», — зазначила перша заступниця Міністра розвитку громад та територій Альона Шкрум.

Війна стримує продаж Одеського припортового

Потенційних покупців Одеського припортового заводу стримують від участі в приватизації передусім воєнні ризики, а не борги підприємства. Про це заявив голова Фонду державного майна України Дмитро Наталуха.

За його словами, навіть боргові зобов'язання перед Дмитром Фірташем у розмірі близько 193 млн доларів США менш стримують інвесторів, ніж розташування заводу в Одеській області, яка перебуває під постійною загрозою обстрілів. Додатково можуть впливати екологічні ризики, що пов'язані з активом.

Обговорюється й можливість відкласти продаж заводу до стабілізації безпекової ситуації, але така затримка теж несе певні ризики, зазначив глава фонду. Він також підкреслив, що підприємства такого масштабу потребують стратегічного інвестора, здатного врахувати не лише економічні, а й безпекові виклики.

Наталуха навів приклад, що потенційний покупець має бути готовим не дуже зважати на воєнні

ризиками, і додав, що гарантією для безпеки активу може стати його приналежність до країни зі сталим міжнародним статусом.

Одеський припортовий завод нещодавно був затверджений до приватизації з початковою ціною 4,5 млрд грн, але раніше вже була спроба провести аукціон, яка не відбулася через відсутність учасників.

Довідково.

Одеський припортовий завод не працює з вересня 2021 року, і його простояння обходиться Україні приблизно у 500 млн доларів щорічно. Про це повідомив керуючий партнер компанії «Агро Газ Трейдінг» Олександр Горбуненко.

ЩО ДОЗВОЛЕНО ЮПІТЕРУ – 3

Рік тому розгорівся скандал в Одеській регіональній організації НСЖУ, про який повідомляли з десятка інтернет-видань. «Прес-кур'єр» теж двічі – у червні і вересні – писав про ситуацію, публікації можна знайти на сайті pk.od.ua. Дуже стисло нагадаю суть.

Згадаймо, з чого все почалося...

У квітні 2025 року група одеських журналістів звинуватила голову ОРО НСЖУ Юрія Работіна у «злитті» їх персональних даних (пов'язане це було з «справою Мальцева», яку розслідує СБУ) і звернулася за захистом до правління НСЖУ. Юрій Работін відмовився взяти участь чи хоча б дати якісь пояснення Робочій групі, створеній у складі голови НСЖУ, першої секретарки, ревізійної комісії НСЖУ у повному складі, представників секретаріату і правління НСЖУ – загалом 25 чоловік – для розгляду конфліктної ситуації. Він не просто проігнорував два пленуми правління НСЖУ, де це питання також розглядалось, а й жодного разу не заохотив комунікувати з керівництвом НСЖУ. Натомість заявив, що подає позов до суду і лише там буде з'ясовувати стосунки з усіма, хто його в чомусь звинувачує.

Але Юрій Работін не сам по собі, він керівник регіональної організації, до діяльності якої правління НСЖУ вже певний час має серйозні претензії. Зокрема, правління НСЖУ і ревізійної комісії довелися виключати з лав НСЖУ осіб, прийнятих до Спілки в Одесі, які дискредитували журналістську спільноту або були викриті в колабораціонізмі. Також було анульовано рішення ОРО про прийом 9 осіб з Херсонщини через відсутність у них належного журналістського статусу.

У підсумку було прийнято рішення припинити прийом нових членів через Одеську регіональну організацію (з Києва перестали передавати до Одеси бланки посвідчень і прескарт), а правління НСЖУ одноголосно висловило недовіру Юрію Работіну і підтримало ініціативу про створення нової Одеської місцевої організації НСЖУ.

Та попри гострі оцінки ситуації в Одесі, правління НСЖУ постійно закликало Юрія Работіна до діалогу, зобов'язувало його провести засідання правління і розглянути пропозиції щодо проведення позачергової звітно-виборної конференції. Навіть пригрозило, що ігнорування цієї вимоги буде розцінювати як відвертий крок Юрія Работіна до сепаратистського відриву Одеської регіональної організації від НСЖУ.

Юрій Работін реагував на все це своєрідно. 29 липня 2025 року він зібрав правління, у якому чомусь взяв участь «політик і громадський діяч» Михайло Поживанов, який й повідомив, що одеське правління висловило довіру Работіну (хоч цього питання у порядку дня на початку правління не було). А з приводу скликання конференції тоді було прийнято рішення:

«На виконання рішення Пленуму правління НСЖУ від 3 липня 2025 року та з урахуванням роз'яснень НСЖУ, наданих у листі № 240 від 21.12.2023 року, признаний проведення звітно-виборної конференції у 30-денний термін з часу скасування воєнного стану».

Цим фактично закінчувалася моя публікація у вересні: конференцію, мовляв, проведемо після війни, Работіну попри все довіряємо, конфлікт розглядати не будемо. Такий підсумок дав мені підстави зробити висновок, що ми можемо втратити Одеську регіональну організацію – і як творче об'єднання одеських журналістів, і як структуру Національної спілки.

Що сталося після попереднього засідання правління?

21 лютого Юрій Работін зібрав засідання правління. Особисто мені подзвонив по телефону, як кликав інших – не знаю, ніяких публічних оголошень не було.

Роздав усім порядок денний засідання, у якому 3-м пунктом значилося: «Про визначення дати, часу, місця проведення ХХ звітно-виборної конференції, заходів медичної безпеки, пе-

ревірки бомбосховища, забезпечення правопорядку поліцією».

Винесене в підзаголовок запитання: «Що сталося після попереднього засідання правління?», задав не я, а член правління Петро Галчанський.

Відповів на запитання керівник секретаріату ОРО Валерій Осипов: «Це Київ від нас вимагає...».

Він і озвучив дату: 3 березня.

Почувши, що звітно-виборчу конференцію – першу з 2017 року, та й ще у такий відповідальний період – пропо-

(Секретаріат ОРО 7 листопада 2025 р. Фото з фейсбук-сторінки В. Осипова).

нують провести уже за тиждень, а на правлінні ніякі питання ще не обговорювалися, я вимагаю відтермінувати дату, дати хоча б 3 місяці на підготовку, і в першу чергу – навести порядок з персональним складом організації.

На це з образою відреагував Валерій Осипов. Мовляв, уже все зроблено і став наводити цифри: 495 членів ОРО вибули у зв'язку зі смертю, 95 чоловік втратили зв'язок з організацією. А з тими, хто не платить внески, ще розбираються... Але я не зміг добитися від Осипова конкретної цифри дійсних на сьогодні членів НСЖУ в ОРО.

Абстрактно говорилось про нову структуру ОРО, про нібито вже створену Одеську міську організацію, до якої тепер, виявляється, входять усі члени спілки, які живуть в Одесі. Невідомо хто і коли, але вже обрано і керівника – Василя Морозова.

(Детальніше про мою оцінку засідання правління 21 лютого читайте у публікації поруч).

Давайте розберемося з фактами і хронологією

25 лютого на електронну адресу «Прес-кур'єра» прийшов лист від імені Юрія Работіна, але без дати, без номера і без підпису. Останні пункти листа звучали так (зберігаю все дослівно):

«21 лютого 2026 року, розглянувши на засіданні правління ОРО НСЖУ результати підготовки звітно-виборної конференції, вирішили провести звітно-виборну конференцію Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів 3 березня 2026 року о 13:00. Реєстрація делегатів відбувається за адресою: місто Одеса, проспект Шевченка, 11.

Пропонуємо провести зібрання первинної організації про висунення делегата на звітно-виборну конференцію та надати протокол».

А перед тим Юрій Работін (або той, хто готував листа) постарався вибудувати хронологію подій чи то для виправдання чи для аргументації повідомлення про конференцію. І все там змішано і перекручено.

На початку чомусь згадується 30 вересня 2021 року: тоді, мовляв, «пленум правління НСЖУ встановив норму представництва та порядок виборів делегатів на звітно-виборну конференцію Регіональної організації НСЖУ та з'їзд».

Нісенітниця, представництво на конференцію завжди визначає правління відповідних організацій відповідно до свого статуту.

Потім стверджується, що 22 жовтня 2021 року на засіданні правління ОРО «був обговорений та прийнятий до виконання порядок обрання делегатів на звітно-виборну конференцію ОРО НСЖУ, встановлений пленумом правління НСЖУ від 30 вересня 2021 року».

Якщо таке було, чому б не обнародувати той порядок?

Ще через абзац написано:

«9 липня 25-го пленум правління НСЖУ своїм рішенням зажадав проведення засідання правління ОРО, на

якому розглянути пропозиції щодо проведення позачергової звітно-виборної конференції».

Чому не кажете, чому виникла необхідність у конференції?

А далі у листі від Работіна хронологія подій підтасована.

«6 серпня відбулося засідання правління ОРО НСЖУ, на якому було прийнято рішення про початок підготовки проведення звітно-виборної конференції та створення робочої групи по її проведенню».

Це – неправда. Ніякого правління того дня не було і не планувалося. Бо лише 7 серпня на фейсбук-сторінці ОРО було опубліковано рішення правління від 29 липня 2025 року, яким проведення конференції було передбачено «у 30-денний термін з часу скасування воєнного стану».

За першою фальсифікацією – наступна. **«7 листопада на засіданні правління ОРО НСЖУ розглянуті етапи підготовки до звітно-виборної конференції, не відходячи від рішення правління НСЖУ від 30 вересня 2021 року «Про порядок виборів делегатів».**

Ніхто нічого не зможе зрозуміти. А засідання 7 листопада 2025 року не було, його теж придумали для сюжету «наполегливих зусиль» по підготовці до «своєї» конференції.

Насправді 7 листопада 2025 року нібито відбулося засідання секретаріату. Кажу «нібито», бо ніхто не може перевірити його легітимність, а одержати копію протоколу я не зміг навіть після оформлення запити через адвоката.

Лише з фейсбук-сторінок дізнався, що «голова правління Одеської регіональної організації НСЖУ Юрій Работін та член Секретаріату Володимир Павліченко свої виступи присвятили створенню робочої групи з підготовки звітно-виборної конференції».

Хто входить до неї – ні слова.

Зате є інформація від керівника секретаріату Валерія Осипова, що вже, мовляв, підготовлено: **«порядок ведення конференції; основу доповіді мандатної комісії; основу доповіді голови Одеської РО НСЖУ; основу доповіді контрольно-ревізійної комісії; макет мандата делегата».**

Залишилося усього-на-всього **«підготувати проєкт рішення конференції для розгляду на засіданні Секретаріату».**

І конференція готова! І кому яке діло, що такої структури в ОРО як «контрольно-ревізійна комісія» взагалі не існує, що мандатну комісію обирають на конференції, а доповідь голови затверджує правління, а не секретаріат.

Для чого вся ця фальсифікація?

Моє пояснення таке: після адвокати, яка фігурувала на початку одеського конфлікту, за справу «порятку» Юрія Работіна від претензій керівних органів НСЖУ взялися люди з досвідом бюрократичних маніпуляцій, мета яких завжди одна – зробити видимість дій. Вимагає конференції – буде вам конференція! А щоб легалізувати усі кроки, їм довелося «придумувати» засідання, «посилатися» на рішення, маніпулювати датами, термінами і людьми.

Хіба одеські члени НСЖУ на таке заслуговують?

Йосип БУРЧО.

P.S. У відповідь на лист про конференцію я написав: «Повідомляємо, що збори первинної журналістської організації ми не зможемо провести раніше кінця березня.

Для вибору делегатів просимо надіслати нам рішення правління про норму представництва на конференцію».

■ КОНФЕРЕНЦІЯ ОРО НСЖУ:

Навіщо порушувати Статут?

Після засідання правління ОРО НСЖУ 21 лютого, на якому було прийнято рішення скликати звітно-виборну конференцію вже через тиждень – 3 березня, я виставив на фейсбук-сторінці «Редактори Одещини» свій допис, у якому звернув увагу колег на допущені порушення Статуту.

Шановні колеги!

Хочу застеретти вас від небезпеки бути втягнутими у чергову аферу проти журналістської спільноти Одещини, яку при мовчазній згоді Юрія Работіна організують наближені зараз до нього особи: Валерій Осипов – керівник секретаріату ОРО, Василь Морозов – який вже, виявляється, «очолює» невідомо ким і коли створену Одеську міську організацію, і Василь Спрінсян – завідувач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеської політехніки.

З їх подачі 21 лютого правління ОРО НСЖУ прийняло рішення про проведення звітно-виборної конференції 3 березня 2026 року. При цьому п. Осипов на засіданні правління навіть не зміг назвати реальну кількість членів НСЖУ в ОРО після нібито проведення ревізії складу, а пани Морозов і Спрінсян навіть не пропонували обговорити підготовлені ними документи на конференцію, а лише розмахували ними, мовляв, усе вже готове.

Крім того, в порушення п. 19 чинного Статуту ОРО НСЖУ правління 21 лютого не розглядало порядок висування делегатів на конференцію, не затверджувало норму представництва від первинних організацій, не обговорювало питання про кількість первинних організацій, які мають обирати делегатів.

Двоє членів правління – Йосип Бурчо і В'ячеслав Воронков – голосували «проти» призначення конференції на 3 березня і вимагали відтермінувати дату для ґрунтовної підготовки. А вже правління і секретаріат повинні в першу чергу навести порядок з обліком, організувати обговорення підготовлених документів на конференцію, прийняти рішення про норму представництва і довести її до первинних організацій і т. д.

Оскільки цього не зроблено, я роблю висновок: сьогодні проблеми одеських журналістів хоче вирішити з порушенням усіх вимог Статуту група людей, яка не має відношення до практичної журналістики.

Шановні редактори районних газет!

Хай кожен із вас вирішує для себе особисто, чи брати йому участь у черговій афері довкола ОРО НСЖУ. Але пам'ятайте: вашою присутністю хочуть легалізувати порушення Статуту.

Згадайте, саме Юрій Работін рік тому не заохотив пояснити скандал з приводу можливого незаконного оприлюднення персональних даних групи одеських журналістів і обіцяв все вирішувати через суд. Чому досі не подав позов?

Нагадаю:

- рішення пленуму правління НСЖУ вимагає від ОРО надати чітку інформацію про кількість осіб, прийнятих у члени Спілки в Одесі з 2019 року і чи виключено з організації осіб, чия діяльність несумісна з принципами НСЖУ;

- припинено видачу квитків членів НСЖУ через ОРО;

- висловлено недовіру Юрію Работіну як члену правління НСЖУ і голові ОРО.

Чому правління ОРО не хоче розглянути ці питання і винести їх на конференцію?

З урахуванням усього сказаного я переконаний: зібрання 3 березня, якщо воно відбудеться, ніяк не може вважатися звітно-виборною конференцією.

З повагою,

Йосип Бурчо,
член правління ОРО НСЖУ.

Наступного дня на чотирьох електронних ресурсах з'явився допис, який я розцінюю як відповідь на мою публікацію. Подаю його без скорочень, щоб читачі могли побачити, як в ОРО НСЖУ, замість відповідей на конкретні запитання, прагнуть за ширмою високопарних слів виправдати порушення Статуту.

Одеська регіональна організація НСЖУ вважає за необхідне публічно відреагувати на поширення звинувачень та маніпулятивних тверджень щодо своєї діяльності.

Насамперед наголошуємо: Пленум НСЖУ в Києві ніколи не приховував від члена власної ревізійної комісії жодної інформації щодо прийнятих рішень. У відкритому порядку доводилося до відома питання проведення зборів у первинних організаціях та редакційних колективах журналістів, визначення квот представництва від журналістських організацій, а також рішення щодо дати та місця проведення звітно-виборної конференції Одеської регіональної організації Спілки.

Публічно і в межах статутних повноважень розглядалося також питання про довіру Юрію Работіну на засіданні Правління ОРО НСЖУ. Жодних кулуарних чи прихованих рішень не ухвалювалося. Уся діяльність здійснюється колегіально, відповідно до Статуту та чинного законодавства України.

Так само відкрито проводиться системна робота зі створення первинних організацій в області відповідно до вимог Закону України про адміністративно-територіальну реформу. Розробляються регламентуючі документи, внутрішні положення та робочі процедури, які оприлюднюються на офіційних ресурсах і перебувають у публічному доступі. Прозорість і правова визначеність є принциповою позицією організації.

Окремим напрямом є впорядкування членства. В Одеській регіональній організації НСЖУ проводиться планова робота зі звірки та обліку членів Спілки. На засіданні Правління розглядалося питання зняття з обліку померлих членів, а також тих осіб, які тривалий час втратили зв'язок з організацією та фактично не беруть участі в її діяльності.

Щодо журналістів, які не сплачують членські внески понад два роки або порушують статутні норми, застосовується не формальний, а індивідуальний підхід. Проводиться кропітка робота з кожним для з'ясування причин невиконання статутних зобов'язань, особливо з урахуванням умов воєнного стану, фінансових труднощів, втрати роботи чи вимушеного переміщення. Організація діє відповідно до розумінням складної ситуації в державі, однак водночас наголошує: дотримання Статуту є обов'язковим для всіх членів Спілки.

Особливою сферою діяльності ОРО НСЖУ є волонтерська підтримка Збройних Сил України. Члени організації активно долучаються до збору допомоги, інформаційної підтримки та гуманітарних ініціатив. Під постійною увагою перебувають ветерани журналістської спільноти регіону – люди, які роками працювали задля розвитку професії та сьогодні потребують підтримки.

У цьому контексті звинувачення у непрозорості або бездіяльності виглядають безпідставними та маніпулятивними. Професіоналізм передбачає знання Статуту, регламентних норм.

Одеська регіональна організація НСЖУ працює відкрито, послідовно та в межах закону – в умовах війни, економічних викликів і підвищеної соціальної відповідальності журналістської спільноти. Ми й надалі діятимемо виключно в інтересах професії, колег і держави.

Голова Секретаріату Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України Валерій Осипов.

Тему пенсій «Прес-кур'єр» висвітлює за участі працівників відділу обслуговування громадян № 14 (сервісного центру) управління обслуговування громадян ГУ ПФУ в Одеській області.

Пенсії проіндексовано на 12,1%

З 1 березня 2026 року в Україні відбудеться індексація пенсій на 12,1%. Про це міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін. Підвищення буде на 4% більше, ніж індекс інфляції зафіксований за попередній рік.

Звідки взялася індексація
Індексація стане черговим етапом у системі перерахунку пенсій, яка за останні два десятиліття неодноразово змінювалася. Закон про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, що набув чинності у 2004 році, передбачав щорічне підвищення виплат відповідно до зростання цін і зарплат. Проте у 2014–2016 роках індексацію призупинили через економічну кризу.

Після пенсійної реформи 2017 року механізм перегляду пенсій оновили, а щорічне підвищення відновили лише восени того ж року. Відтоді дата індексації визначається урядом у межах бюджету Пенсійного фонду, а мінімальний розмір підвищення має враховувати динаміку цін і зарплат.

У 2019 році Кабмін закріпив проведення індексації з 1 березня, і саме з цієї дати перерахунок здійснюється переважно щороку. Для пенсіонерів, які вийшли на пенсію до кінця 2018 року, індексація становила:

- 2021 рік - 11%
- 2022 рік - 14%
- 2023 рік - 19,7%
- 2024 рік - 7,96%
- 2025 рік - 11,5%

Чому індексацію необхідно змінювати

В Україні до 2017-го діяла така формула розрахунку пенсій:

● **середня зарплата за три роки * співвідношення власної зарплати до середньої * 1,35% та стаж у роках**

Після 2017-го у формулі розрахунку коефіцієнт оцінки стажу знизили з 1,35% до 1%. Наприклад, минулого року в формулі середня зарплата за три роки, яку враховували, складала 15 057,09 грн. Якби українці за середньою

зарплатою та 35 роками стажу минулого року виходив на пенсію за правилами, які діяли до 2017-го, він мав би таку виплату:

$15\ 057,09 * 1 * 1,35 * 35 = 7\ 114,47$ грн.

Але за новою формулою ті, хто минулого року виходив на пенсію з такими показниками, мав право на пенсію в розмірі всього 5 269,9 грн. **Фактично всі майбутні пенсії урізали.**

Причина: напередодні цього рішення в Україні знизили розмір єдиного соцвнеску (ЄСВ). Це зниження призвело до зростання дефіциту ПФУ. І уряд був вимушений розробити реформу, в результаті якої старі низькі пенсії підвищили, але всі нові виплати – значно урізали. При цьому нові пенсії фактично урізали двічі: **і через відмову індексувати їх у повному розмірі перші три роки після призначення, і через зміну формули розрахунку. І перше рішення – незаконне, вирішив Верховний суд.**

Цьогорічне підвищення у 12,1% стане одним із найбільших за останні роки та має компенсувати зростання вартості життя, твердять чиновники.

Кому можуть не проіндексувати пенсії

У 2026 році індексація пенсій не відбудеться для:

● **тих, хто вийшов на пенсію у 2024, 2025 та початку 2026 року.** Це пов'язано з тим, що пенсія цих осіб вже розрахована на базі нової, вищої середньої зарплати. Але «молодим» пенсіонерам можуть додати до пенсії якусь невелику суму (наприклад, 100 грн);

● **отримувачів максимальних пенсій.** Якщо пенсія сягає 10 прожиткових мінімумів – цьогоріч це 25 950 грн, то, швидше за все, індексацію виплати таким особам не проведуть;

● **отримувачів спецпенсій** (наприклад, суддів та прокурорів). Пенсії для цих категорій часто зростають не від індексації, а від підвищення зарплат їхніх молодших колег, які працюють зараз.

Індексація

Навесні 2026 року запланована загальна індексація пенсій. Однак індексація не торкнеться тих, хто вийшов на пенсію в останні три роки, а також не стосуватиметься отримувачів спеціальних пенсій, таких як колишні судді, прокурори та військові.

Догляд для пенсіонерів 80+

Окрему виплату можуть отримати пенсіонери старші 80 років. Розмір допомоги – 40% прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб. Від 1 січня 2026-го ця сума становитиме 1038 грн.

Доплати для учасників бойових дій

Підвищені пенсійні виплати передбачені для учасників бойових дій та інших постраждалих від війни. У Пенсійному фонді нагадують, що розмір надбавки становить 25% прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб – від січня 2026-го сума зросте до 648 грн.

Яку реформу готує уряд?

Мінсоцполітики працює над реформуванням пенсійної системи, завдяки чому планується підвищити мінімальну пенсію до 6 тис. грн. Про це розповів міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін, передає Укрінформ.

Нова модель солідарної пенсії

«Діюча пенсійна система сильно не справедлива. Для багатьох дуже низькі пенсійні виплати, а для деяких – дуже високі. Є велика різниця між роком, коли ти виходиш на пенсію. Навіть маючи однакові умови, тобто стаж роботи і рівень заробітної плати, ти все одно в залежності від року маєш значні відмінності суми, яку будеш отримувати. Це все ми будемо збалансовувати. Ми зараз в дискусії з моїми колегами з Міністерства фінансів, також зі Світовим банком і МВФ. Для них важливо, щоб будь-яка наша вправа була фінансово стабільна, і щоб вона не тиснула в майбутньому на видатки бюджету», — зазначив Улютін.

За словами міністра, наразі для початку змін є фінансове вікно можливостей — завдяки високим надходженням єдиного соціального внеску від військовослужбовців Пенсійний фонд перестав бути дефіцитним.

У межах реформи солідарної частини пропонується запровадити базову виплату для тих людей, які не мають достатньо страхового стажу. В ідеалі її розмір має бути на рівні прожиткового мінімуму. Крім того, планується відновити ключовий принцип солідарної системи – отримувати стільки, скільки було у неї сплачено.

«Пенсія буде залежати від того, скільки було внесено в солідарну систему. Чим більше людина працювала, навіть на середню зарплату, то все одно в кінці отримає нормальну пенсію. І вона буде значно вища, ніж зараз. Ми змодельовали для вчителя, який має 40 років стажу. У нього пенсія по відношенню до нинішньої виросте десь в півтора-два рази», — пояснив міністр.

Що відомо про нову пенсійну реформу

У Мінсоцполітики вважають, що реформа може розпочатися в другій половині 2026 року або в 2027 році і завершиться через 13 років, тобто до 2040 року. Основні зміни торкнуться пенсій тих, кому зараз 45 і більше років, але й теперішні пенсіонери після реформи отримуватимуть більше.

Чого очікувати тим, хто вже на пенсії?

Як вбачається з роз'яснень Мінсоцполітики, очікуваний термін, коли пенсії «не менше 6 000 грн» можуть стати масовою реальністю для всіх, хто має повний страховий стаж, це 2027 рік. У 2027 році стаж має бути 34 роки, з 2028 року і далі — 35 років. Головний страх перед реформою у багатьох пенсіонерів, які мають пенсії вищі за середню (наразі вона 6544 грн) — це зрівнялівка, коли той, хто мало працював і мав низьку зарплату, отримуватиме майже стільки, скільки й фахівець із великим стажем і високою зарплатою.

За даними ПФУ, кандидатів на пенсії у 6000 грн понад 55% від загальної кількості пенсіонерів, або близько 5,6 млн осіб. З них трудовий мінімум мають лише 375 тисяч осіб (менше 4%), кожний третій пенсіонер має пенсію 3–4 тис. грн, а кожний п'ятий — 4–5 тис. грн.

За що будуть нараховувати бали?

Бальна система в межах реформи — це спроба зробити нараховування пенсій «математично справедливими», щоб люди, які вийшли на пенсію в різні роки, отримували осучаснені пенсії. Бо сьогодні пенсія людини, яка вийшла на відпочинок у 2010 році, набагато нижча, ніж у того, хто вийшов у 2024-му, навіть якщо вони мали однакові професії та стаж.

Вважається, що бальна система має це виправити. За кожний місяць

На зауваження щодо неспроможності бюджету забезпечити нинішній рівень виплат Улютін пояснив, що за наміром реформи, солідарна система має «сама себе збалансувати». Для цього, за його словами,

З чого складатиметься ваша пенсія?

Солідарна:

Базова виплата (соціальна допомога) + Страхова частина (скільки вніс — стільки отримав)

Професійна:

Заміна спецпенсіям. Фінансується коштом підвищеного ЄСВ для окремих професій

Накопичувальна:

Добровільні внески з "автоматичною підпискою"

Пенсія — це те, що ти заробив, а не податка

потрібно посилити адміністрування ЄСВ та відмовитися від спецпенсій на користь професійних, які будуть платитися не з солідарної системи, а за рахунок сплачених відрахувань в окремі фонди.

Після запровадження такої моделі солідарної системи мінімальні пенсії її учасників мають зрости щонайменше до 6 тис. грн.

Професійні пенсії

замість спецвиплат

У межах реформи спеціальні пенсії не скасовуватимуть, однак їх планують вивести із солідарної системи. Особи з пільговим стажем зможуть виходити на відпочинок раніше, але до досягнення загального

пенсійного віку отримуватимуть виплати виключно з професійної частини.

Ключовий принцип — урахування не лише кількості років роботи, а й обсягу коштів, сплачених за цей період. Таким чином держава переходить до формули, за якою пенсія напряму відображатиме внесок людини в систему.

Повний перехід від спецпенсій до професійних може тривати понад десятиліття — орієнтовно 13 років у разі старту реформи з 2026–2027 років.

Накопичувальний рівень

Третій рівень передбачає добровільні особисті заощадження на старість. Ідеться про додаткові внески, які можуть сплачуватися паралельно з єдиним соціальним внеском.

Очікується, що механізм накопичень запрацює не раніше 2027 року. Водночас участь у ньому не буде обов'язковою, однак відмова від накопичень означатиме нижчий рівень доходів після виходу на пенсію.

роботи нараховуються бали. При середній зарплаті по країні — це 1 бал, якщо зарплата була вдвічі вищою — 2 бали, якщо меншою, наприклад, мінімальною — 0,5 бала. Ціна одного бала щороку зростатиме. Для теперішніх пенсіонерів бали будуть нараховані ретроспективно, за минулі роки роботи.

Розмір підвищення пенсії, як і раніше, дуже залежатиме від того, за рахунок чого нарахована теперішня пенсія: за великий стаж чи за велику зарплату. Якщо коротко — при бальній системі надбавка «за стаж» до теперішньої пенсії у 6000 грн оціночно буде в межах 150–500 грн, а надбавка «за зарплату» — в межах 1000–1500 грн. Тобто пенсіонер з теперішньою пенсією, близькою до середньої (6544 грн), матиме підвищення від 2,5% до 25%. А пенсіонеру з мінімальною пенсією (2595 грн) її збільшать на 130%.

Дещо краща картина з високими пенсіями. Вони є такими за рахунок високих зарплат, наприклад, при стажі 35 років і пенсії 12000 грн зарплата пенсіонера була у 2,5–3 рази вищою за середню зарплату по країні. Однак і тут розрахунок дає підвищення десь до 14000 грн або на 17%.

У Мінсоцполітики пояснюють: головний плюс балів у тому, що вартість одного бала щороку зростатиме разом із середньою зарплатою у країні. Це автоматично «підтягуватиме» пенсію до сучасних цін без спеціальних постанов уряду.

Звідки з'являться кошти на підвищення?

Міністерство фінансів та Мінсоцполітики розраховують на три джерела:

● **Надходження від військових** (Єдиний соціальний внесок — ЄСВ) на їхні зарплати. Вони офіційні і високі, у середньому 70 тис. грн на місяць

або майже втричі вищі за середні по країні. Високі зарплати в секторі оборони зараз тримають ПФУ «на плаву». Проте це тимчасовий ресурс.

● **Детінізація через бали.** Уряд сподівається, що працівники почнуть вимагати у роботодавців білі зарплати, бачачи, що кожна гривня реально додає грошей до майбутньої пенсії.

● **Міжнародна допомога.** Частина соціальних виплат прямо фінансується за рахунок грантів. Проте партнери вимагають реформ.

Ці розрахунки дуже приблизні, а заплановані надходження є нестабільними, наприклад, міжнародна допомога. Сподівання, що працівники масово почнуть вимагати білі зарплати, взагалі не піддаються жодній оцінці.

Підводні камені швидкого підвищення пенсій

Експерт Олег Пендзин не виключає, що може бути прийнято політичне рішення про підвищення у 2027 році мінімальних пенсій до 6000 грн, а решті пенсіонерів з більшими пенсіями пообіцяють індексацію пізніше. Це небезпечно з двох причин.

Перша — це стрімке зростання цін. Адаже додаткові гроші підуть у першу чергу на продовольчий ринок і призведуть до помітного зростання цін на продукти першої необхідності.

Друга — значне зменшення субсидій на оплату житлово-комунальних послуг (ЖКП). Адаже після підвищення пенсій зростуть доходи у малозабезпечених пенсіонерів, котрі отримували субсидію ЖКП, що значно зменшить її розмір. А за законом, право на житлову субсидію мають домогосподарства (сім'ї), чий витрати на ЖКП перевищують 15% середньомісячного сукупного доходу. За статистикою, станом на 2026 рік субсидію отримують 1,8 млн господарств або 4,5 млн осіб, з них 3 млн — пенсіонери.

Одеський винахідник, поліглот, воїн заслуговує звання Героя

Бориса Чубіна з дитинства називали винахідником і генієм, він був семикратним чемпіоном із соціальних інновацій, мав запрошення навчатися за кордоном, знав шість мов. Вчився у кількох навчальних закладах одночасно, проходив престижні стажування, став лідером студентського руху.

Йому пророкували блискачку кар'єри європейського політика, але 24 лютого 2022 року він зробив вибір захищати країну. Спочатку патрулював вулиці Одеси, потім був інструктором морської піхоти, згодом офіційно вступив до лав Збройних сил, ставши воїном 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка.

гімназію, що спеціалізується на експериментальному навчанні, — з можливістю працювати в лабораторіях, за підтримки провідних німецьких університетів. Адміністрація гімназії надала Борису грант на навчання й організувала проживання в прийомній сім'ї. Але він відмовився.

П'ятнадцятирічний винахідник вважав своїм обов'язком зробити все, щоб допомогти українським воїнам. І був переконаний, що за сучасного розвитку технологій Україні слід серйозно переглянути концепцію озброєння та обороноздатності. Тому почав розробляти прилад, здатний зменшити людські втрати під час наступів.

В 15 років Борис розробив проект «Як керувати некерованими депутатами». Планував, ставши дорослим, балотуватися до Верховної Ради і боротися з корупцією.

Закінчивши школу, він вступив одразу до двох вищих навчальних закладів: до Одеської юридичної академії та Одеського економічного університету. До того ж в обидва виші одразу на другий курс. Пізніше

закінчив бакалаврат юрфаку Київського університету імені Тараса Шевченка і магістратуру Інституту міжнародних відносин. Збирався одночасно вивчати банківську справу та міжнародні відносини.

Закінчивши освіту, Борис збирався стати держслужбовцем. Але для вступу на високу посаду не добрав одного бала. А в березні 2022 року пішов захищати Україну.

Він став перекладачем для іноземних інструкторів. А потім вирушив на фронт. Служив у складі 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка і вже сам інструктував нещодавно мобілізованих солдатів.

Через Бориса проходило майже 80% мобілізованих. За час війни він підготував понад 2000 солдатів до штурму та контрнаступу. Він їх готував до реальних бойових дій — до кожного бою. І цим врятував безліч життів.

30 серпня 2023 року Борис Чубін (позивний «Фауст») загинув під Авдіївкою. Йому було 24 роки. За словами побратимів, він часто повторював слова Героя Гете: «Лише той гідний життя і свободи, хто щодня за них іде на бій».

На згадку про Бориса Чубіна біля входу в Приморський ліцей встановлено меморіальну дошку.

Мама Бориса заснувала стипендію імені сина. До ідеї долучилися друзі Бориса, його близькі люди.

Мати Бориса Чубіна Тетяна звернулася до журналістської спільноти Одеси з проханням клопотати перед командуванням 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка про предствалення її сина до присвоєння звання Героя України.

Усі присутні на зібранні підтримали прохання матері.

СУМУЄМО

З початку року відійшли у вічність наші колеги...

В'ячеслав Никифоров

У січні на 73 році життя закінчив свій земний шлях Никифоров В'ячеслав Михайлович — член правління та секретаріату ОРО НСЖУ, керівник школи молодих журналістів, член редколегії газети "Золотослів", ветеран журналістики.

Ігор Лубкович

26 січня на 74 році життя відійшов у вічність доцент факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка Ігор Маркіянович Лубкович.

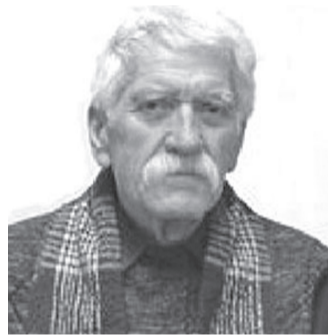
Тяжка і завзята недуга змусила його припинити активну трудову діяльність у 2021 році, але він підтримував зв'язки та комунікував із колегами, студентами та випускниками факультету.

Ігор Лубкович був знаним науковцем та дослідником масмедіа і активним журналістом-практиком. Впродовж восьми років очолював перше приватне інформаційне агентство «Інтелект», одноосібним засновником якого він був.

Світлу пам'ять про Ігоря Маркіяновича назавжди збережуть колеги, друзі та багатові покоління випускників факультету журналістики, серед яких й чимало одеситів.

Роман Кракалія

31 січня пішов у засвіти Роман Тарасович Кракалія — член Національних спілок письменників і журналістів України, заслужений журналіст України, лауреат літературних премій імені Степана Олійника, імені Івана Франка та Літературно-наукового конкурсу імені Воляників-Швабінських Фундації Українського Вільного Університету.

До Одеси він приїхав у 1980 році. Працював у книжковому видавництві «Маяк», редактором Одеської студії телебачення, кореспондентом, а згодом — завідувачем відділу культури та національного відродження газети «Чорноморські новини». Вийшовши на заслужений відпочинок, до останніх днів залишався активним автором «Чорноморки».

Роман Кракалія — автор багатьох оповідань, нарисів, новел та романів. У квітні 2024 року презентував свою повість «Дніпрова октава» про життя і творчість українського Данила Яковича Крижанівського (1856—1894), автора музичного шедевра «Реве та стогне Дніпр широкий», написаного на Одещині.

Петро Хаджи-Іван

2 лютого помер Петро Федорович Хаджи-Іван. Він багато років очолював газету «Ренійський вісник» і належав до тієї когорти редакторів, які завжди понад усе сповідували відповідальність перед читачем. Незважаючи на всі складнощі, які сьогодні випали на долю друкованої преси, Петро Федорович вірив у завтрашній день «Ренійського вісника».

Останні роки Петро Федорович боровся з тяжкою хворобою, до останнього видавав газету. Кілка років робив це самотужки — сам писав матеріали, відвідував заходи та нерідко й газету видавав власним коштом. І все це — заради читачів, яких він безмежно любив і поважав.

Прощайте, друзі, прощайте, колеги!

Жаботинського та багатьох інших авторів. Її ілюстрації ніколи не були простим «супроводом» тексту, вони ставали самостійним художнім висловлюванням, глибоким прочитанням літературного твору.

Графічна мова мисткині вирізнялася тонкою лінією, складною грою світлотіні, майже оксамитовою фактурою. У її роботах завжди відчувалася поезія — інколи світла й лірична, інколи драматична, але завжди щира. Вона володіла всіма графічними техніками: офортом, рисунком олівцем, сепієм і графітовим олівцем, сепієм, сангіною, пастеллю, аквареллю, гуашшю. Її твори зберігаються у музеях і приватних колекціях України та десятків країн світу.

Алла Ворохта брала участь у міжнародних виставках, зокрема у Бієнале графіки в Пльзені та Флорентійському бієнале. Але справжнім виміром її таланту були не нагороди й виставки, а вдячна пам'ять учнів, щирі відгуки глядачів, атмосфера тепла, яку вона створювала довкола себе.

Та передусім вона була близь-

кою людиною — дружиною, матір'ю, бабусею, сестрою. Людиною, для якої родина завжди залишалася головною опорою і джерелом натхнення. Її любов до близьких відчувалася і в житті, і в мистецтві — у ніжності образів, у світлі, яке випромінюють її роботи.

Сьогодні, через рік після її відходу, особливо гостро усвідомлюєш: художники не зникають безслідно. Вони залишають свій погляд на світ, свою інтонацію, свою лінію. Роботи Алли Ворохти продовжують говорити — тихо, делікатно, але переконливо. Вони нагадують про красу, про гідність творчості, про внутрішню чистоту, яку вона так берегла.

Світ без неї інший. Але її мистецтво, її школа, її пам'ять — залишаються. І, мабуть, саме в цьому полягає справжня перемога художника над часом: коли навіть після відходу його світло не згасає.

Минув рік. Біль став тихішим, але не меншим. Пам'ять — живою. І вдячність — безмежною.

Микола ВОРОХТА.
Заслужений художник України,
(Vorokhta.com)

Чотири роки війни: Одеса у цифрах

24 лютого 2026 року минуло чотири роки від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Усі зібрала найбільш знакові та трагічні сторінки цих чотирьох років.

● **За чотири роки російські війська атакували Одесу 193 рази.** Найважчим став 2025 рік — 75 ударів.

● **Внаслідок ворожих атак в Одесі загинули 145 мирних жителів,** серед них — 10 дітей. Постраждали 635 людей, з яких 32 дитини дістали поранення різного ступеня тяжкості.

● **В Одеській області загинули 217 цивільних осіб,** серед яких 12 дітей. 1046 людей отримали поранення, зокрема 85 дітей. У 2025 році загинуло 48 осіб та 301 людина була травмована, з них — 22 дитини.

● **Агресор повністю знищив 105 осель мешканців області,** з них 17 — тільки минулого року, а пошкодив — 850 приватних житлових будинків та квартир.

● **Російські ракети та дрони пошкодили 111 пам'яток архітектури та культурної спадщини.** Серед найбільш значущих втрат: Спасо-Преображенський кафедральний собор, Будинок вчених, філармонія, Держархів, Музей західного та східного мистецтва, а також десятки історичних будівель у центрі міста.

● **За чотири роки Одеса пережила низку трагічних атак, які сколихнули всю країну.** Серед них — ракетний удар по ЖК «Тірас» 23 квітня 2022 року, наймасованішу ракетну атаку по історичній частині міста 23 липня 2023 року, ракетну атаку на вулиці До-

бровольського у ніч проти 2 березня 2024 року, удар балістикою 18 листопада 2024 року по густонаселеній частині проспекту Шевченка та інші.

У перші дні Одеса опинилася під прямою загрозою висадки десанту. Місцеві жителі, розуміючи небезпеку, об'єдналися, щоб протистояти ворогу: формували загони територіальної оборони, чергували на блокпостах та організовували патрулювання міських вулиць.

Окремою сторінкою першого місяця вторгнення стала так звана «одеська пісочниця»: містяни самоорганізувалися і почали збирати пісок для укріплення у місті. За кілька місяців до неї долучилося понад тисячу людей, які на міських пляжах зібрали більше як 800 тонн піску. Пісочниця проіснувала до квітня 2022 року, і сотні людей щодня приходили на пляжі, аби допомогти зміцнити оборону Одеси.

Начальник Одеської ОВА Сергій Лисак у річницю вторгнення зазначив:

«Чотири роки — це тисячі годин тривоги. Це ночі без сну. Це «шахедаї» і ракети над нашим морем. Це понівечені будинки та шрами на архітектурі нашого міста».

Він підкреслив, що Одеса вистояла завдяки військовим, рятувальникам і всім містянам, які допомагають фронту та одне одному.

«Війна змінила Одесу. Але не зламала її. Вона нагадала, хто ми є. І показала, наскільки ми сильні», — зазначив Сергій Лисак.

Її світло не згасає...

Минув рік, коли пішла з життя Алла Іванівна Ворохта — художниця, педагогиня, людина рідкісної внутрішньої світлоти. Рік — ніби коротка мить, але водночас ціла вічність. Час не стирає втрати: він лише навчає жити з нею. Без Алли Іванівни світ став пустішим і порожнішим, бо зникла важлива нота, без якої мелодія життя вже звучить інакше...

Алла Ворохта народилася 13 грудня 1946 року в Одесі, яку дуже любила і якій присвятила багато своїх робіт. Її творчий шлях почався ще в художній школі під керівництвом Миколи Зайцева, а професійне становлення відбулося на художньо-графічному факультеті Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, де її наставником був художник Віктор Єфіменко. Саме там сформувався її стиль — витончений, інтелектуальний, сповнений поетичності й глибокого внутрішнього змісту.

Понад півстоліття Алла Іванівна викладала у цьому ж інституті та в Одеському художньому училищі імені М. Грекова. Для багатьох студентів вона стала не просто викладачем, а моральним орієнтиром, людиною, яка вчила не лише ремеслу, а й відповідальності перед мистецтвом, чесності перед собою. Серед її учнів — десятки відомих українських художників, і в кожному з них живе частинка її школи, її світогляду, її доброти.

Творчість Алли Ворохти була багатогранною. Графіка, книжкова ілюстрація, живопис, декоративно-ужиткове мистецтво, макраме, батик, авторські ляльки — вона ніколи не обмежувалася одним жанром. Кожний твір був бездоганним, був унікальним.

Особливе місце у її доробку посідала книжкова ілюстрація. Вона працювала з текстами Олеші, Андерсена, Гоголя, Шварца, Музеуса, Гете, Міцкевича, Переса-Реверте, Родарі, Каттнера, Бабеля, Шолом-Алейхема, Паустовського,

Зі святом, жінки!

8 березня — Міжнародний жіночий день. Він залишається державним святом в Україні, однак додаткового вихідного не передбачено через воєнний стан.

Останніми роками це свято викликає суперечки у суспільстві. Але результати опитування у 2025 році показали, що кожен четвертий українець (23%) вважає Міжнародний жіночий день 8 березня своїм улюбленим святом.

Історію виникнення Міжнародного жіночого дня пов'язують з Другою міжнародною соціалістичною жіночою конференцією в Копенгагені у 1910 році. Саме тоді німецька соціалістка Клара Цеткін запропонувала щорічно відзначати День жінок на початку березня проведенням демонстрацій, аби бути на рівні з чоловіками.

Також є версія, що свято зародилося у 1857 році під час страйку робітниць у Нью-Йорку, яких не влаштували умови праці, але тоді зібрання придушили. Свято відзначали в США та низці європейських країн, втім чіткої дати спочатку не було.

В Україні свято 8 березня вперше відзначили у 1920 році. Тоді більшовики зробили 8 березня святковим і вихідним днем. Ближче до 1960-70-х років радянська влада змінила наратив, тож день асоціювали з весною та

красою, а не боротьбою за жіночі права.

У 2023 році до Верховної Ради внесли законопроект №9009 про внесення змін до "Кодексу законів про працю України щодо встановлення українських свят". Він передбачає встановлення державного жіночого свята 25 лютого замість Міжнародного жіночого дня, що святкують 8 березня.

Ідея нового свята у тому, аби створити альтернативу радянській нав'язаній традиції 8 березня. Натомість автори ідеї запропонували призначити День української жінки 25 лютого. Дату обрали не випадково, а приурочили до уродин Лесі Українки.

Цьогоріч виповнюється 155 років від дня народження письменниці. Для багатьох Леся Українка постає символом стійкості та дотримання своїх принципів.

Документ наразі не ухвалили, але цього року вітання 25 лютого з Днем української жінки заповнили соціальні мережі.

Втім, ми переконані, що і 8 березня привітань жінкам буде не менше. «Прес-кур'єр» щиро приєднується до них.

Кохання переможе

Національний рекорд за кількістю пар, які одночасно цілуються, встановили в Одесі на березі моря в районі Малего Фонтану. З'єднати свої губи на п'ять хвилин зважилися 29 пар.

Подія пройшла під звуки повітряної тривоги — в День святого Валентина ворог направив на Одеську область ударні безпілотники.

Результат фіксували представ-

ники Національного реєстру рекордів України. За словами експерта реєстру, заслуженого діяча мистецтв України Марка Орловського, подібні ініціативи відображають характер українців.

«Вже чотири роки триває війна, але кількість заявок на рекорди не зменшується. І такі рекорди чудово описують українців та їхню любов до життя», — підкреслив Орловський.

На літній час переходимо 28 березня

Як відомо, у 2024 році Верховна Рада ухвалила законопроект про відмову від переведення годинників. Однак документ так і не набрав чинності, бо його не підписав президент. Тому й у 2026 році українці знову переведуть годинники.

У 2026 році перехід на літній час відбудеться в ніч з 28 на 29 березня. О 3:00 ночі стрілки потрібно перевести на годину вперед - після 2:59 одразу настане 4:00.

Це означає:

- спати доведеться на годину менше;
- вечори стануть світлішими, адже темнітиме пізніше.

Більшість сучасних гаджетів оновлять час автоматично, а механічні годинники доведеться перевести вручну.

Посівний календар на 2026 рік

НАЗВА КУЛЬТУРИ	Березень	Квітень	Травень
ЗЕЛЕНЬ, САЛАТ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
ОГІРКИ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
ТОМАТИ, ФІЗАЛІС	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
БАКЛАЖАНИ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
КАВУН, ДИНЯ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
ПЕРЕЦЬ (гострий, солодкий)	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
КАБАЧКИ, ПАТИСОНИ, ГАРБУЗИ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
РЕДИС, РЕДЬКА, ДАЙКОН	1-6, 27-31	1-3, 6, 7, 25-30	3, 4, 25-27, 30, 31
КАРТОПЛЯ, ТОПІНАМБУР, БАТАТ	1-6, 27-31	1-3, 6, 7, 25-30	3, 4, 25-27, 30, 31
МОРКВА, БУРЯК	1-6, 27-31	1-3, 6, 7, 25-30	3, 4, 25-27, 30, 31
ЦИБУЛЯ	1-6, 27-31	1-3, 6, 7, 25-30	3, 4, 25-27, 30, 31
КВАСОЛЯ, ГОРОХ, БОБИ	1-6, 27-31	1-3, 6, 7, 25-30	3, 4, 25-27, 30, 31
КАПУСТА (цвітна, білоголова, броколі)	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	1-3, 10, 20, 24, 28-30
ПЕТРУШКА І СЕЛЕРА КОРЕНЕВА	1-6, 27-31	1-3, 6, 7, 25-30	3, 4, 25-27, 30, 31
ПОЛУНИЦЯ, СУНИЦЯ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
ДЕКОРАТИВНІ РОСЛИНИ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
КВІТИ З НАСІННЯ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22
ДЕРЕВА, КУЩІ	13-16, 18, 19, 22-24	4, 5, 10-15, 19-23	9-13, 17-22

Несприятливі дні для садівництва у 2026 році

березень	квітень	травень
8, 10, 25, 26	8, 24	6, 8, 15, 23, 24, 28

Календар посіву насіння на розсаду

Культура (середніх термінів дозрівання)	Оптимальні дати посіву	Тривалість вирощування розсади	Час висадки у відкритий ґрунт
Перець	10-25 лютого	65-75 днів	Початок червня
Баклажани	15-25 лютого	65-75 днів	Кінець травня
Томати	15-28 лютого	55-65 днів	Середина травня
Кавуни	15-30 квітня	25-35 днів	Початок червня
Дині	10-30 квітня	25-35 днів	Початок червня
Капуста	15 березня – 5 квітня	40-50 днів	Початок травня

Сприятливі й несприятливі дні для роботи з рослинами

Назва місяця	Сприятливі дні	Несприятливі дні
Березень	5-14, 17, 21, 22, 25-27	3, 15, 16, 18-20
Квітень	1, 3-10, 13-15, 19, 22, 23, 29, 30	2, 11, 12, 16-18
Травень	2-7, 11, 12, 20, 21, 26-30	8-10, 15-17

Якою буде весна в Одесі

За прогнозами, весна-2026 буде достатньо прохолодною і сонячною, а порівняно з весною 2025-го — сухою. Середня температура весни 12°C, що робить сезон більш теплим, ніж весна 2025. Загальна кількість опадів за 3 місяці очікується 116.2 мм. Протягом травня варто очікувати найбільшу кількість дощу — близько 53.8 мм.

Березень

Березень буде типовим. Потеплішає на початку місяця, температура в середньому буде 8°C. Оподи прогнозують нетривалі, короткочасні в районі 7-13, 28-31

березня.

Протягом місяця переважатимуть південно-західні, південні та західні вітри зі швидкістю від 9 до 25 кілометрів на годину.

Квітень

До 9-го квітня температура коливатиметься від 8°C до 14°C. На початку місяця очікується прохолодна, волога погода. В деякі дні стовпчик термометра покаже до 19°C. Опадів в середині сезону буде небагато, основна маса їх випаде в районі 1-5, 9-10 квітня.

Травень

Середня температура травня — 15°C. Найтеплішим днем місяця

буде 13-го травня з температурою 20°C, найхолоднішим днем — 2-го травня з середньодобовою температурою близько 8°C. В той же час прогноз на травень-2026 більш сприятливий, ніж аналогічного місяця минулого року. Оподи в травні будуть рясними. За прогнозом кількість дощових днів 15, в основному в період 1-5, 14-22, 27-30 травня.

Наступний номер вийде 4 червня 2026 року

Газета «Прес-кур'єр».

Видавець — Редакційно-видавнича фірма «Прес-кур'єр». Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 772 від 31.08.2023 р. відомості про реєстранта РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОЇ ФІРМИ «ПРЕС-КУР'ЄР», м. Одеса внесено до Реєстру суб'єктів у сфері медіа та присвоєно ідентифікатор медіа — R30-01198

Головний редактор Йосип Бурчо.

Адреса редакції і видавця:

65008, м. Одеса, пл. Бориса Дерев'янка, 1, кім. 717.

Веб-сайт: <https://pk.od.ua>.

E-mail: pk.gazeta.odessa@gmail.com

Тел. моб./Viber: +38 096-351-315-3

Редакція може не поділяти точку зору і оцінки авторів.

Матеріали під рубриками «Позиція», «Власна думка», «Особистий погляд», «Вільна трибуна» і «Хочу сказати» підготовлені на комерційній основі.

Відповідальність за достовірність фактів несуть автори, у рекламі — рекламодавці.

Оригінал-макет газети виготовлено у РВФ «Прес-кур'єр».

Газета віддрукована

у ООКП "Видавництво «Чорномор'я»

(65076, м. Одеса, площа Б. Дерев'янка, 1).

Зам. № 52. Наклад 850 прим.

Ціна — договірна.

Передплатний індекс — 40174.